

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliğleri

İngiliz tebliği

Libyada Almanlara karşı bir baskın hareketi yapıldı

Suriyede şiddetli muharebeler oluyor

Kahire 17 (A.A.) — Orta Şark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının tebliği:

Libyada, kitalarımız, Capuzzo'ya kadar bir baskın hareketi yapmışlardır. Düşman, Tobruk muntakasından alelacele takviye kuvvetleri göndermiştir. Düşman tarafından yapılan azimkârane mukabil hücumlar düşmana ağır zayıflar verdirilerek püskürtülmüştür. Harekâta devam edilmektedir.

Mabegistanda, 15 haziranda, şiddetli bir çarpışmadan sonra Afrika kitalarımız Lakemti'nin garbinde düşman düşman kuvvetlerinin bulunduğu mevzileri işgal etmişlerdir. 200 esir alınmış, 4 top ve 20 mitralyöz işgal edilmiştir. Düşman bundan başka muharebe meydanında 150 ölü bırakmıştır.

Assab muntakasında, evvelce bildirilenlerden başka 6 subayla 180 erbaş teslim olmuşlardır.

Irakta vaziyet sakinidir.

Suriyede, müttefik kuvvetler her ne kadar sahil bölgesinde muntazam ilerliyorlar ve Kiseve muntakasından müteaddit yeni düşman mevzileri işgal etmiş bulunuyorlarsa da, Vichy kuvvetleri Mercayun ve Kuneytra bölgelerinde şiddetli mukabil taarruzlar yapmışlardır. Şimdi, şiddetli muharebelerin cereyan ettiği bu iki bölgeye müttefik takviye kuvvetleri sevk edilmektedir.

Alman tebliği

Şimalî Afrikada büyük muharebeler oluyor

Berlin 17 (A.A.) — Alman orduları kumandanlığının tebliği:

Şimalî Afrikada, Sollum cephesinde başlayan muharebe devam etmektedir. Her iki tarafa da iki kuvvetli teşekkül çarpışmaktadır. Stukalar İngiliz kamyon kollarını ve kıta tecemmüllerini dağıtmışlar, savaş ve tahrip tayyarelerine taarruz etmişler ve hazırlik halinde bir İngiliz tank teşekkülüne hücum etmişlerdir. Düşmanın tank zayıfları pek çok artmıştır.

Alman tayyareleri İngilterenin cenubu şarkı ve cenubu garbi sahillerinde İskoçyanın şark sahilinde müteaddit limanları bombardıman etmişlerdir.

Dün gece Alman bombardırcıları müteaddit İngiliz tayyare meydanlarına taarruzda bulunmuşlardır.

Plymouth civarında 300 tonluk bir vapur bombalarla imha edilmiş ve İskoçyanın şark sahilinde de bir vapur ciddi hasara uğratılmıştır.

İngiliz tayyarelerinin gündüzün Alman körfezi ve işgal altındaki arazi üzerinde uçuş teşebbüsleri düşman için ağır zayıflara akim kalmıştır. 15 İngiliz tayyareleri hava muharebelerinde ve hava dâfi bataryaları tarafından düşürülmüştür.

Dün gece düşman Garbi Almanyanın müteaddit yerlerine infilak ve yangın bombaları atmıştır. Müteaddit sivil ölmüş veya yaralanmıştır. İskan mahallelerinden bir miktar evin harap olduğu veya hasara uğradığı bildirilmektedir. Bazı endüstri ve şimendifer tesisleri de müteessir olmuştur.

Gece avcıları dokuz İngiliz tayyaresini düşürmüşlerdir.

13 hazirandan 16 hazirana kadar düşman ceman 53 tayyare kaybetmiştir. Bunların 48 i hava muharebelerinde ve 5 i donanmanın hareketli tahrip edilmiştir. Aynı devrede 22 Alman tayyaresi tahribe uğramıştır.

İtalyan tebliği

Roma 17 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 377 numaralı tebliği:

17 haziran gecesi Maltada Valetta deniz üssü bombardıman edilmiştir.

Şimalî Afrikada Sollum cephesinde muharebe dün bütün gün şiddetle devam etmiştir. İtalyan ve Alman zırhlı kuvvetlerinin mukabil taarruzu neticesinde düşman ağır zayıflara uğramıştır. Muharebenin ilk günü altmıştan fazla İngiliz tankı tahrip edilmiştir. Alman ve İtalyan hava teşekkülleri kara kuvvetleriyle faal bir surette işbirliği yaparak düşmanın birçok makine-llı vesaitini hasara uğratmışlar veya tahrip etmişlerdir. Cereyan eden hava muharebeleri esnasında 11 İngiliz tayyaresi düşürülmüştür. Düşman tayyareleri Bingazi muntakasından bazı mahalleri bombardıman etmişlerdir.

Şarkî Afrikada Galla ve Sidamo muntakasından havanın fenalığına rağmen, kitalarımız evvelce deriş edilen hareketlerine devam etmektedirler. Diğer muntakalarda kayda değer bir şey yoktur.

Robin Moor'un kaptanı hikâye ediyor :

«Gemimizi batıranlar bize kara ekmek, tereyağı ve sargı verdiler»

Capetown 17 (A.A.) — Robin Moorun kaptanı B. Mundy buraya muvasalatında aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Sabahın ilk saatlerinde kaptan köprüsünde nöbette idim. Bir ara, karımızda işaret verildiğini ve gemimizin hüviyetinin sorulduğunu gördüm. Vapurumuzun Amerikan ve isminin de Robin Moor olduğu cevabını verdim. Yine işaretle, bir sandal göndermekle iktidat istenildi. Denizaltıya yaklaşıp vakit gemiye ve hamuleye ait evrakın gösterilmesi talep edildi. Ve denizaltının kumandanı bana şu suali sordu:

Hamuleniz arasında memleketimin düşmanlarına ait malzeme vardır. Yirmi dakikaya kadar vapurunuzu batıracağım.

Denizaltı kumandanının mühletin 30 dakikaya çıkarılmasını istediğim zaman kumandan vapurumun mevkiini tayin ederek kurtarılmak için civar vapurlara telsizle imdat işareti vereceğini vadetti. Robin Moorun tahliyesi sandalları denize indirildi. Denizaltıdan vapurun tam hedef teşkil ederek olduğu yerde bırakılması ve vapura ait bütün evrakın teslim edilmesi emredildi. Müteakiben denizaltı hedefe bir torpil ve 33 obüs attı. Robin Moor 17 dakika içinde battı. Denizaltı kumandanı, telsiz vasıtasıyla, sandallarımızın bulunduğu mevki civar vapurlara bildirceği vadini tekrarlayarak bize bir miktar kara ekmek ve tereyağ kutuları verdi. Aşık kemiminden yaralı idim. Denizaltıdan bana bir sargı verildi. Denizaltı mürettebatından biri müstesna olmak üzere hepsi iyi İngilizce konuşuyordu.

13 gün sonra bir İngiliz gemisi tarafından kurtarıldık.

Amerikada mühim bir içtima

Hava yardımının süratleştirilmesi meselesi görüşüldü

Vaşington 17 (A.A.) — Lord Hallfax'ın B. Roosevelt'i ziyaretini müteakip, Beyaz sarayda mühim bir içtima akdedilmiştir. Hava kuvvetleri ve donanma başkumandanları ile Harbiye Nazırı B. Stimson, İngiltereye yardım işlerini tanzime memur teşkilât reisi B. Hopkins ve son zamanlarda Londra'yı ziyaret etmiş olan Bahriye müsteşarı B. Forrestal Büyük Britanya yapılacak yardımın tesir meselesi etrafında B. Roosevelt ile görüşmüşlerdir. Bu hususta hiçbir beyanatta bulunulmamış olmakla beraber, Amerika'da tayyare imalatı arttıkça İngiltereye daha ziyade Amerikan tayyaresi gönderilmesi beklenmektedir.

Bozgunculuk

Amerikada bu seneki faaliyet geçen seneden fazla

Vaşington 17 (A.A.) — Amerika Birleşik devletleri Hariciye Nezaretinin Ayın meclisi Adliye encümenine takdim ettiği bir rapora göre, Amerika Birleşik devletlerinde casusluk ve bozgunculuk faaliyetinde bulunan kimseler, bu sene geçen seneye nazaran daha fazladır. Bu keyfîyet encümenin Amerika'ya giren ve Amerikadan çıkan yabancıların kontrolü için Reisicumhura salâhiyet verilmesi hakkındaki kanun projisinin tedkiki esnasında ifşa edilmiştir.

General Weygand cenubi Cezayirdeki manevralara gitti

Vichy 17 (A.A.) — Fransız hükümetinin Afrika umumî münesseli general Weygand pazartesi günü öğleden sonra cenubi Cezayirde Pogara gitmek üzere Cezayirden hareket etmiştir. Pogarda Fransız müstemleke kitalarının yapmakta oldukları manevralarda hazır bulunacaktır.

Parti grupunda

Umumi müfettişliklerin vaziyeti hakkında bir sual tavriri verildi

Dahiliye Vekili mukabelede bulundu ve Vekilin izahatı tasvib edildi

Ankara 17 (A.A.) — C. H. P. Meclis grubu bugün 17/6/1941 - salt günü saat 15 de reis vekili Seyhan mebusu Hikmi Uran'ın reisiğinde toplandı.

Ruznamede hükümetçe umumî müfettişliklerin devamı, ilgası veya taaddüdü hususunda ne fikir beslemekte olduğuna ve Türkiye'nin bir çok vilâyetlere ayrılarak devam edegelen bugünkü idaresi yerine hususî idareler hukuk ve vazifeleri bakımından üzere yeni teşekkül kütumuna kanaat bulunup bulunmadığına dair Dahiliye Vekiline tevcih edilmiş bir sual tavriri vardı. Tavriri

Okunmasını müteakip, kürsüye gelen Dahiliye Vekili Faik Ötrak bu mevzular üzerinde hükümetin ötedenberi meşgul olduğunu ve netekim bütçe müzakereleri sırasında da aynı hususları hükümet adına sayın Başvekil izah etmiş olup kendisinin bugün bu izahata ilâve edilecek bir fikir olmadığını ve şimdilik bu tedbirlere tevessül edilmenin munasip olmayacağını izah etmiş ve grup heyetince Dahiliye Vekilinin bu izahatı tasvib olunmuştur.

Ruznamede başka bir madde olan Dahiliye Vekili riyesette celseye niha yet verilmiştir.

Bütün resmî ve hususî müesseselerde

Memur ve işçilerin askerlik vaziyetleri tesbit edilmelidir

Kanunun bu maddesine riayet etmeyen on yerli ve ecnebi müessese örfî idare mahkemelerine verildi

Bütün resmî ve hususî müesseseler, çalıştırdıkları memur ve işçilerin askerî vaziyetlerini, 1704 numaralı kanun mucibince, bir defter tutup tesbit etmeye mecbur oldukları halde bazı müessesatın bu esasa riayet etmediği son zamanlarda nazarı dikkati celbetmiştir.

Aralarında ecnebi firmalar da bulunmak üzere, İstanbulda on kadar resmî ve hususî müessesenin amir ve sahipleri, Askerlik kanununun 18, 91, 92 ve 93 üncü maddeleri delâletle, Askerî ceza kanununun 75 inci maddesine tevfi kanun örfî idare mahkemelerine verilmiştir. Kaçak, bekaya ve saklılar da alt oldukları mahkemeye sevk edilmişlerdir.

Bu hale göre, resmî ve hususî bilum müesseselerin, istihdam ettikleri ve edecekleri memur ve işçilerin askerlikle ilgili olup olmadıklarını tedbirle tespit etmeye ve askerlikle alakalı bulundukları Askerlik şubelerine teslim etmelerini ve askerlikle alakalı bulundukları Askerlik şubelerince verilcek resmî vesikalarla tevsih edilmekte işçi ve memur almamaları icab etmektedir.

Almanya'ya yeni haya hücumları

Almanlar, Kıbrıs hava meydanlarını bombaladılar

Londra 17 (A.A.) — Londra'da öğrendiğine göre, İngiliz hava kuvvetlerine mensup bombardıman tayyareleri, pazartesiye salıya bağlayan gece garbi Almanya'daki hedeflere hücumlar yapmışlardır.

Kıbrıs hava taarruzu

Berlin 17 (A.A.) — Alman muharebe tayyareleri, pazar günü Kıbrıs adasında Lefkoşe ve Pafos tayyare meydanlarına hücum etmişlerdir. Hangarlara barakalar üzerine isabetler kaydolunmuştur.

Boulogne'a yapılan taarruz

Londra 17 (A.A.) — Hava nezareti, pazartesi günü Manş sahili limanlarına karşı yapılan gündüz hücumları hakkında aşağıdaki mütemmim tafsilâtı vermektedir: Dün akşama doğru yapılan taarruzi harekât hakkındaki mütemmim makûmata göre, sahil muhafız tayyarelerinin attığı bombalar Boulogne'da demiryolu istasyonuna ve bir büyük depoya isabet etmiştir. Bu bombardıman tayyarelerine, avcı filoları refakat etmiştir. Düşman avcıları ile çarpışmalar olmuştur. Sahil muhafaza servisinden iki tayyare kayıptır. İngiliz hava kuvvetlerinin yaptığı geniş hareket neticesinde düşman avcıları ile vukua gelen birçok çarpışmada üç avcıımız kaybolmuş, fakat bunlardan birinin pilotu kurtulmuştur. Yedi düşman avcı tayyaresi düşürülmüştür.

Londra 17 (A.A.) — Cuma günü İrlanda Rosolare ile Gal eyaletinde Fishguard arasında işlemekte olan Saint Patrick vapuru düşman tayyarelerinin hücumuna maruz kalmış ve batmıştır. En aşağı 23 kişi ölmüştür.

Kaçan bir generalin anlattıkları:

Belçika krali Almanlarla anlaşmaya yanaşmıyormuş

Neuyork 17 (A.A.) — Hollandadaki bir esir kampından Cenubi Amerika'ya kaçmağa muvaffak olan ve şimdi İngiltereye gitmek üzere yolda bulunan süvari generali Dufrenne, Belçika krali Leopold'un Brüksel civarında esir vaziyetinde bulunmakta olduğunu söylemiştir. Kral, Almanlarla anlaşmaya daima reddetmiş ve memleketin kanunlarına sadık kalmıştır.

Bu kanunlara göre, Belçika Alman işgali altında bulunduğu için kral memleketi idareye salâhiyettâr değildir. Generalin ifadesine göre, bu vaziyet Almanları kızdırmaktadır. Çünkü onlar hükûmdarın kendileriyle işbirliği yapmasını ve hiç olmazsa düşüncelerini izhar etmesini istemektedirler.

Amerika, 7 vapura daha el koydu

Şanghay 17 (A.A.) — President Tlimes American seyrisefin kumpanyasının Şanghay mümessili, bu kumpanyaya ait 7 vapura el konulmuş olduğunu teyit etmiştir. Bu vapurlar, halen yapmakta oldukları seferler bitince Amerika Birleşik devletleri bahriye komisyonunun emrine verilecektir.

Kanada

İngiltereye yeni kuvvetler gönderiyor

Neuyork 17 (A.A.) — New-York Herald Tribune gazetesine göre Kanada Başvekil B. King, Kanada parlamentosunda beyanatta bulunarak İngiltereye yeniden bir piyade tümeni ile bir matüslî liva gönderileceğini bildirmiştir. Gazeteye göre şimdi İngilterede iki Kanada piyade tümeni bulunmaktadır.

Amerika Bahriye nazırına göre

İngiltere için Akdenizin müdafaası ehemmiyetli ise de asıl müdafa edilecek yer Britanya adalarıdır

Montreal 17 (A.A.) — Gazeteler, Amerika Bahriye Nazırı albay Knox'tan İngilterenin Almanların karşısında dayanıp dayanmayacağını sormuşlar; albay Knox da kati bir ifade ile, bu muhakaktır, demiş ve şunları ilâve etmiştir:

«Amerikalılar, Akdenizin İngilizler tarafından müdafaasının ehemmiyeti olduğunu tasdik etmekle beraber, bunun hayati bir lüzum addetmemektedirler. İngilizler, İngiliz adalarını müdafa etmelidirler.»

Almanyanın plânları

Dolaşan sayıalar Alman hakikî tasavvurlarını gizlemeğe yaradığından memnuniyetle karşılanıyor

Bern 17 (A.A.) — Neue Zürcher Zeitung'un Berlin muhabiri yazıyor: «Alman siyasî mahfillerinde Almanyanın istikbal hakkındaki askerî plânları çok gizli tutuluyor. Bu plânlar hakkında deveren eden sayıalar, Alman yüksek kumanda heyetinin hakikî tasavvurlarını daha iyi gizlemeğe yaradığından memnuniyetle karşılanmaktadır.»

Amerikan elçisi Japon Hariciye Nazırıyla görüştü

Tokyo 17 (A.A.) — Amerikanın Tokyo büyükelçisi B. Grew dün akşam Japon Hariciye Nazırı B. Matsukayı ziyaret etmiştir.

Mülakat Birleşik Amerika ile Japonya arasındaki münasebetlerin heyetî umumiyesi üzerinde cereyan etmiştir.

ALi ile VELi

İki musiki de kararında gerek...

Ali — (Bir takım zarflar yırtarak:) Yine o mevzu... Yine o mevzu... Yine o mevzu... Yine o mevzu...

Veli — Neymiş?

— Alaturkanın radyoda mühim bir mevki tutmasına dair hani geçenlerde bir karı mektubu neşretmiştik ya: «Hay Allah razı olsun! Ne doğru yazmışsınız! Neviden boyuna mektuplar alıyoruz... Hattâ bunlardan bir tanesini daha, (diğerlerinin vekil ve murahhası olarak) üçüncü şahifemize dercediyoruz. Lâkin, Veli, tefritinden ifrata gitmiyelim... Bizim radyonun da bir gayesi var: Halkı, garp musikisine alıştırmak siyasetini güdüyor; bütün programını o hesaba göre tanzim ediyor. Böyle bir hayrî teşebbüse muhalifmiş tarzında neşriyat yapmış olmayalım sakın...»

— Her şeyden evvel, bu alaturkanın da, garp musikisi gibi bir «içtimai vâkıa» olduğunu unutmamalıyız. Sanılmasını ki, yalnız eskiler bundan hoşlanıyor ve sanılmasını ki bu er geç terk edilmesi gereken bir iptidailiktir. Hayır, alaturkayı bütün inceliklerle benimseyen nice nice gençlerimiz olduğuna görüyoruz; bütün âletler sayesinde kulakları da daha fazla doluyor; iyi zapt ediyorlar. Tekâmül ettiriyorlar ve ettirecekler. Alaturka, mukaddes bir emanet tarzında, nesilden nesle emanet edilip daima sürecektir... Fakat buna karşılık, radyo teşkilâtının hakkı var:

Garp musikisinin beynelmül olduğu muhakkaktır; Türkün de onda nasibi var; müstağni olmayız... Netekim Muhiddin Sadak'ın idaresindeki son konserlerde yine Türk gençlerinin bunda ne derece ilerlediklerini iftiharla gördük...

Ankarada Türk operası doğuyor... Anlaşıyor ki, bizim millet, — zeytinyağı ile sağ yağlı gibi (teşbihin şikemperverliği affedilsin) — musiki ziyafet sofrasında her ikisini de bulunduracaktır. Kararını, mikdarını mütenasip surette tanzim etmek, radyodaki çeşnîci başıların irfan ve marifetine bağlı Aliveli

Romanyada iase meselesi

Birçok maddelerin noksanlığından şikâyet ediyor

Bükreş 17 (A.A.) — Rumen hükûmeti, ahalinin zarurî maddeler ihtiyaclarını temin etmek üzere şiddetli tedbirler almıştır. Ziraat odası ve belediyeler, muhtelif muntakaların ihtiyaclarına göre işçileri taksim etmek üzere ziraat nezaretiyle sıkı bir iş birliği yapmaktadır. İşçi miktarı yetmediği takdirde ordunun bir kısmı da tarlalarda çalıştırılmaktadır. Bir çok gençler hasat işlerine yardım edeceklerdir. Mahsulün iyi olacağı tahmin edilmektedir. Bazı muntakalarda dolı ve fazla yağmurlar verdiği zararını umumî netice üzerinde müessir olmayacağı anlaşılmaktadır.

Rumen piyasasında bir çok maddelerin noksanlığından şikâyet edilmektedir. Eksilior iktisat gazetesi, ağır ve domuz etinin kıyafetsizliğine işaret etmektedir. Hükûmet antrepo ve konsve fabrikaları inşaatını tesri için büyük gayretler sarfetmektedir. Yakında sebze ve süt fabrikaları açılacaktır. Balık istihlakının artırılmasına çalışılmaktadır. Karadenizde Tuna mansabından Bükreş'de büyük miktarda balık sevkıyatı yapmak imkânları tetkik edilmektedir.

Yeni Zelandada askere almanlar

Wellington 17 (A.A.) — 18 yaşından 45 yaşına kadar evli erkeklerin silah altına alınması bugün başlamıştır. Bununla beraber denizağrı memleketlere ancak 21 ile 40 yaş arasında bulunanlar gönderilebilecektir. 21 yaşından küçük ve 40 yaşından yukarı olanlar anavatan kitalarında askerlik yapacaklardır.

Zavallı ada eşekleri

Mevsimin güzelliği: Adalar... Bu güzelliği bozan, insana dağı derun olan da, zavallı eşeklerin sefaleti...

Halbuki, filozof gözlerle, mütevekkil hallerle, uzaktan davul sesi gibi hoş gelen anımlarla, marul yaprağını andıran zarif kulaklarla, atik yürüyüşlerle, bu tabiat lefâzının hakkı müttemmimi olabilirler... Amma, onların perşanlığı insana rahat nefes aldurmıyor; «oh!» dedirtiyor.

Refahı, yanında sefalet, daha feci şekilde göze carpar: Bir yaz mevsimi ortasında dinlenen, eğlenen insanların saadetine kıyasla, eşekçiklerin çektiği ızdıraplar büsbütün feci bir tezad teşkil ediyor. Merhametli, hattâ umumiyetle böyle şeylere lâkayt gönüller buna dayanmıyor.

Adalı bir dostumuz anlattı: — Şu ağrı var, dili yok hayvanların sırtına, gündüzün, tahammül edemeyecekler ve Belediye nizamının müsaade etmediği ağırlıkta yapılarazmesi yükletiyorlar. Vur ha vur! Yokuşlara sarılıyorlar. Sonra iş saati bitip istirahat zamanı başlanmaktadır. Amma dinlenmek o zihirlara mahsus deñil. Bu sefer de 70-90 kiloluk iki ayaklı bebekler, küçücük eşeklere biniyor... Ver elini küçücük tur, büyük tur... Yarış... Kamçı... Değnek... Kuyruk altına «eşek sakası» tarzında takılan çalı...

Hele hafta sonu günlerinde eza, büsbütün dayanılmaz bir hal alıyor: Bir insafsız gördüm; biçare bineğini sıçırattı hoplatmak için yaralı tarafını sopasının sivrisiyle eşeliyordu... İnsaf, merhamet, hak getir... Böylece; gören ve hissedenlere, Ada, zehir oluyor!

«Adalar aşkların cenneti, eşeklerin cehennemi» derler. Aşklar, yine safalarında devam etsinler. Fakat Allah'a şükür hayvanlara merhamet.

Belediye nizamının bu sahada hakkı tatbik edilmesini ait makamından kendi namımıza, ve bu hususta dikkatimizi celbeden kararimiz namına rica ederiz.

Almanyadaki çöp toplama usulü bize de örnek olmalıdır

Bir arkadaşımız anlattı. Alman ev ve belediye işlerini tasvir eden bir kitapta okumuş:

«İkametgâhlarda ayrı ayrı üç tane çöp sandığı olur. Birincisinin üzerinde «kül» diye yazı vardır. Oraya, o tarz molozlar atılır. İkincisinde «cam - maden» bardak kırıkları, sardalya tenekeleri, eski jiletler ve sairer boşaltılır. Üçüncüsünde «mut-fak artıkları».

Bunlara tekabül eden büyük çöp mahfazaları da apartmanın servis cihetinde bulunuyor.

Sonuncu cins, her gün belediye tarafından alınır; ehli hayvanlara gıda teşkil eder.

Camlar ve madenler, yeniden eritilip iptidai malzeme teşkil etmek üzere, haftada bir yahut iki defa çöp otomobillerle taşınır.

Küller ve diğer molozlar ise, arazi boşluklarını doldurmak üzere aynı taşıdıkları toplanır. Bir cins çöpün diğer cins tenekeye boşaltılması kat'iyen yasak...

Hem kolaylık, hem fayda temin eden bu usul bizde niçin tatbik edilmesin?

Her halde alâkadarlar not etmeli.

(Va - Nâ)

Denizciler bayramı için hazırlık

Ankara 17 (Telefonla) — Denizciler bayramının sahil şehir ve kasabaları müzde her senekinden daha neşeli bir şekilde kutlanmasi için şimdiden çalışmalarına başlanmıştır.

İhtikârla mücadele

Kalay saklayan manav ve patates taciri

Muhtekirlerin takibine Flat mürakabe bürosu memurları tarafından devam edilmektedir. Başka ticaretle meşgul olanların işlerle alakası olmayan malları sakladıkları, bunları gizli ve yüksek fiyatla sattıkları görüldüğünden, muhtekirlerin takibi güçleşmiştir.

Flat mürakabe bürosu memurları, yemik ve patates ticareti yapan iki dükkân sahibini ihtikâr suçu ile Adliye mahkemesine sevk etmişler. Bunlar, kalay saklamaktan ve bunları yüksek fiyatla satmaktan suçludurlar.

Benzin sarfiyatı

Tahdidattan sonra ne kadar tasarruf edildi

Dahiliye Vekâleti, benzin tahdidatından sonra ne miktar benzin sarf edildiğini vilâyetten sormuştur. Vilâyetçe gönderilen cevapta benzin tahdidatından evvel senede 10 bin ton benzin sarf olunmasına mukabil tahdidattan sonra bu miktarın 8800 tona indiği, bu suretle her ay 100 ton benzin tasarruf edildiği bildirilmiştir.

KÜÇÜK HABERLER

★ Dün muhtelif memlekete 80 bin liralık ihracat yapılmıştır.

★ 16 temmuzda başlayacak tatil kurslarının yerlerini, kursta ders verecek muallimlerin isimlerini tesbit etmek üzere ilse müdürleri 10 temmuzda Maarif müdürlüğünde bir toplantı yapacaktır.

★ Pazar günü eğlence yerlerinde yapılan teftişlerden sonra kazalarda hazırlanan raporlar birer birer Belediye reisliğine gelmektedir. Yenikapıda üç, Floryada bir gazino hakkında ceza zaptı tanzim edilmiştir.

★ Belediye Fen müfavevriğine B. Nadir Pekelman tayin edilmiştir.

★ 47 esnaf, tramvaya atılan 14 kişil, sırta yük taşıyan 4 hamal. 13 sofor Belediye zabıtası talimatnamesine aykırı hareketlerinden dolayı cezalandırılmıştır.

★ Kemerburgazda korucu Osman, Halil adında bir köylüyü, kapısının önündeki taşları kaldırmadığından, dövmüştür. Sekizinci aslye ceza mahkemesinde duruşması yapılan Osman bir ay hapse ve üç ay memuriyetten mahrum bırakılmağa mahkûm edilmiştir.

★ Beden Terbiyesi Voleybol - Basketbol Ajanlığından: 21/6/941 cumartesi günü Galatasaray spor salonunda saat 15 te voleybol birincilikleri final karşılaşması müsabakaları yapılacaktır. I inci kategori Fenerbahçe (A) - F. B. (B), II ncı kategori Vefa - F. B.

Bir mahkûm müşahade altına alındı

Sirkatten mahkûm Mehmed, Teykifhane meydanında dolaşırken bağgardiyan Osmanla karşılaşmıştır. Bağgardiyan Mehmedin üzerinde heroln bulunduğunu söyleyerek üzerini aramak istemiştir. Üstünü aratmayan Mehmed, ayrıca da bağgardiyanı tahkir etmiştir.

Dün birinci aslye ceza mahkemesindeki duruşma sırasında suçlunun vaziyeti şüpheli görüldüğünden, tabibi adliye muayene ettirilmiştir.

Tabibi adli Mehmedin müşahade altına alınmasını söylemiş, suçlu, Tabibi adliye gönderilmiştir.

Büyük Millet Meclisinin bugünkü toplantısı

Ankara 17 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi yarınki toplantısında Milli Meclis koruması hakkında üçüncü maddesinin müzakere edilerek kanun lâyihasının müzakere edilerek deva medecektir. Bundan başka bir çok kanun layihalarının da birinci müzakereyi yapacaktır.

Francala meselesi

Tevzi için makul bir şekil bulunması lâzımdır

Bir müddettenberi yüzde elli buğday, yüzde yirmi çavdar ve yüzde otuz arpa unundan yapılan ekmecekler İstanbulda hamur gibi çıkmaktadır. Halbuki diğer şehirlerde, meselâ Ankarada ekmeceklerin pişkin çıktığı bildiriliyor.

İstanbulda ekmeğin pişkin olmaması herkes, çocuklar, mide ve barsaklarından hasta olanlar için francala aramağa sevk etmiştir. Doktor raporu ile francalaya ihtiyacı olanlara, francala alabilecekleri bildirilmekte ve bir fırın gösterilmektedir. Fakat fırına gidenler ekseriyetle francala bulamıyorlar. Bir kere bu fırınlar ve şubeleri pek azdır. Saniyen buradan francala alabilmek için gün ağarmadan gitmek lâzımdır. Bir parça geç kalana francala kalmadığı cevabı verilmektedir.

Dün Vakit refikimiz başmakalesinde bundan bahsederken diyor ki:

«Doktor raporu ile francalaya ihtiyacı olanlara francala verilmesi muntazam bir usule bağlanması icab eden bir meseledir. Mısıl olmak üzere bir vakta arz etmek isteriz: Kadıköy tarafında şimdiki kadar francala yapan ve satan yerlerde bu tip ekmecek satılmıyor. Yalnız Yeldeğirmeninde bir fırında francala çıkarılıyor. Bunu almak için sabahın saat üçünde oraya gidiliyor. Kısa bir zamanda francalayı alırlar alırlar, o zaman gidemeyenler, yahut gitmişken erken varmayanlar mahrum kalıyor.»

Ölçü nizamnamesi

Değişen bazı maddeler bugün meriyete girdi

Ankara 17 (Telefonla) — Ölçüler nizamnamesinin bazı maddelerinin değiştirilmesi nizamname yarından itibaren meriyete girecektir. Bu nizamnamenin esaslarına göre çok miktarda elektrik kudreti harcayan fabrika, otel ve sinema gibi müesseselerdeki elektrik aletleri ve yüksek tevettir saatleri damgalandıkları tarihten itibaren senede bir, diğer saat ve aletler ise beş senede bir defa olmak üzere, elektrik veren müesseseler tarafından yerlerinden sökülüp temizlenecek; ve düzeltilip elverişli bir hale getirildikten sonra Ticaret Vekâleti muntaka teşkilâtına muayene ettirilerek yeniden damgalanacaktır.

Havagazi ve su satları de beş senede bir defa idarelerinden aynı şekilde muayene edilecektir.

Basın birliğinin Ankarada seçimi

Ankara 17 (Telefonla) — Basın Birliği muntaka kongresinde seçilen idare heyeti ilk toplantısını bugün yaptı. Reisiyle Mümtaz Fak Fak, reisi ve kiliğine Naşid Uluğ, kâtibi umumiliğe Mekki Said Esen, muhasip âzalâha da Bilâl Akba seçildiler.

Elâzığ - Van hattında 45 kilometre demirolu yapılacak

Ankara 17 (Telefonla) — Elâzığ - Van hattının 71 inci kilometresine civarındaki Köntürk köprüsünden başlayarak, nehrin sol sahilini takiben 106 ncı kilometrede eski güzergâha kavuşmak üzere takriben 45 kilometrelik demiryolu yapılacaktır. Bu inşaatın etüd ve aplikasyon ameliyatına başlanacaktır.

Refikimiz francala tevziyatının daha salim bir usule bağlanması istiyor ki bunda haklıdır. Belediyeler bu mesele hakkında kaymakamların fikirlerini sormuştur. Alınan cevaplarda kazalara dağıtılan francalaların bir takım kimselerin elinde kaldığı, fırınlarla yapılan tehacüm yüzünden asıl hastalara francala bulunmadığı ileri sürülerek francala tahdidatının kaldırılması istenmiştir. Bir takım fırsat düşkünlüğünün gizli elden tedarik ettikleri francalaları yüksek fiyatla sattıkları da tesbit edilmiştir.

Bu hususta Belediye sıhhat işleri müdürlüğü de tedkikler yapmaktadır. Alâkadar doktorların malumatına müracaat edilecek hangi hastaların francala yemeğe muhtaç bulundukları tesbit edilmiştir. Alâkadarlar francala tahdidatının kaldırılması, aksi halde tevziyat için normal bir usulün bulunamayacağı mütalâasındadır.

Pastacıların bir kısmının unlarını yüksek kârla francala fırınlarına satarak pasta yapmadıkları görülmüş, bu gibiler hakkında takibata geçilmiştir.

Francala meselesinin halli ve tevziyatın makul bir şekle konması lâzım gelmekle beraber asıl ekmeceklerin de daha pişkin çıkmasını temin edecek tedbirler alınmalıdır.

Karilerimizin mektupları

Alaturka sevenlerin radyomuzdan istekleri

Aynı mealde aldığımız birçok mektuplardan birini, halkın hissiyatına tercüman olmak üzere dercediyoruz:

Bir zamanlar İstanbul radyosunda emisyonlar hem çok iyi, hem uzun ve hem de dinlenmesi kabül olacak saatlerdeydi. Ankarada iş tamamen değişti. Müddetin ve kıymetin azalması bertaraf, kimsenin dinlemesi kabül olamayacak zamanlarda alaturka neşriyat yapıyor. Arapların radyolarını dinleyip millî musikiplerine ne kadar özene bezene sarıldıklarına hayran oluyoruz ve kendimizi acıyoz. Azerbaycanı, Akmesidi, Romayı, Beyrutu, Kudüsü ve Kahireyi bir Türkün dinlemek mecburiyetinde kalması ne kadar acıdır! Yurdumuzdan uzaklarda bulunanlar da Ankarayı açıp açıp mütemadiyen gayri millî nağmeleri işittikçe kim bilir ne kadar müteessir oluyorlardır. Size çok istirham ederim: Meselâ Tahsin Karakuşu neden uzaklaştırmışlar? Bunu alenen sütnlerini nızda sorunuz! Halk türküsü öğretiyoruz diye millî mektebe vermeleri pekâlâ. Fakat yorgun argın akşam evine dönenlerin istirahat zamanlarında zevklerine göre millî musiki dinlemelerine de niçin mâni olmalı?

Sirkede üç direkli handa pamuk tüccarı Osman Okutan

★ İstanbul Teknik okulunda talebelerin eşyalarını çalıp satan Mehmed, sekizinci aslye ceza mahkemesi tarafından yedi ay hapse mahkûm edilmiştir.

Halk tipi ayakkabı

Deri fiati yeniden tedkik ediyor

Flatı 660 kuruş olarak tesbit edilen halk tipi kundura flatine yüzde on beş zam yapıldığını yazmıştık.

Alâkadarlar, Flat mürakabe komisyonuna yeni bir müracaat daha yapılarak deri flatlerinin mütemadiyen arttığını ve kilo başına yüz kuruş birden fırladığını söylemişlerdir. Flat mürakabe komisyonu piyasada yeni tedkikler yapılmasına lüzum göstermiştir. Mürakabe bürosu memurları deri flatlerini tedkike başlamıştır.

Ayakkabı imalatçıları deri flatine narh konduğu takdirde ayakkabı flatini tesbit etmek kabül olacağı iddiasındadır. Deriye narh konduktan sonra halk tipi ayakkabı flatinin son şekli tesbit edilerek imalâta geçilebilecektir.

Duvar ilânları

Belediye, Anadolu ajansile ihtilâf için temyiz mahkemesine müracaat etti

Belediye ile Anadolu ajansı arasında duvar ilânları yüzünden çıkan ihtilâfın hakem heyetine intikal ettiğini yazmıştık. Ankarada kurulan hakem heyetinde Anadolu ajansı ajans umum müdürü, Belediyeyi belediye hukuk işleri müdürü temsil etmiştir.

Belediye 1927 senesinden sonra on sene müddetle afiş işlerini Anadolu ajansına bırakmış, 1937 de mukavele fesholunmuştur. Ajans, Belediyeden 135 bin lira alacak talebinde bulunmaktadı. Belediye ise ajansın 8 bin lira istemektedir. Her iki tarafı dinleyen hakem heyeti ajansın alacağını 25 bin liraya indirmiş, Belediyenin alacak talebini reddetmiştir.

Bunun üzerine Belediye Temyiz mahkemesine müracaat ederek talebini ileri sürmüştür. Temyiz kararına intizar olunmaktadır. Alâkadarlara izahat vermek üzere, Ankaraya giden Belediye Hukuk işleri müdürü İstanbula dönmüştür.

İskele memurunu tahkir eden kadın tevkif edildi

Roza adındaki bir kadın, bir tenekeye yağla Heybeli İskeleye çıktığı sırada iskele başmuru Hamdi tarafından çevrilerle, tenekenin bileti sorulmuş. Hamdi ile kavgaya tutuşan kadın iskele başmuruunu tokatladığından, yakalanarak Adliyeye verilmiştir. Roza, vazife başında memuru tahkir suçundan birinci aslye ceza mahkemesi tarafından tevkif edilmiştir.

Kadın berberler imtihan edilecekler

Permanant makinelere kontrolüne geçildiğini, bu makineleri kullananların imtihana tabi tutulduğunu yazmıştık.

Belediye, kadın berberleri de imtihan tabi tutmuştur. Kadın saç boyayan ve kıvrıran kadın berberler, bunları kullanan şekilleri etrafında imtihan tabi tutulacaktır. İmtihanda muvaffak olamayanlara, umumî malumatını takviye için bir müddet mühlet verilecektir.

337 doğumlarının yoklaması

Adalar Askerlik Subesinden: Şubemizde yerli ve yabancı olarak kayıtlı bulunan 337 doğumlu ve bu doğumlarına muameleye tabi eratin son yoklamaları aşağıda gösterilen günlerde yapılacağından mezkûr günlerde mükelleflerin nüfus cüzdanları ve tahsilde bulunan talebelerin nüfus cüzdanları ve mektep vesikalarıyla birlikte şubemize müracaatları.

Son yoklama günleri: 2/7/941 Çarşamba, 4/7/941 Cuma, 7/7/941 Pazartesi.

Çiğ yemek

Doktora gidiyorsunuz. Sizi muayeneden sonra şunu tavsiye ediyor:

— Vücudunuzun vitamini eksik... Mümkün olduğu kadar çiğ yemeğe bakınız... Yeşil salata, meyva... Yani kabil olduğu kadar pişmemiş şeyler, çiğ şeyler...

Bir sofrada oturan genç, şık, asri kadınlar görüyorsunuz. Dilim dilim domatesleri gövdeye indiriyorlar, yemişlerin bir kısmını kabuğıyla yemeğe bakıyorlar...

Lâkin en ziyade gayret edilen şey çiğ gıda almaktır. Bugün bütün dünyada, vitamin dolayısıyla «çiğ yemek» moda haline girdi. Halbuki daha dün kadar kendimizi kabahatsiz, gınahsız ve mazur göstermek için:

— Çiğ yemedim ki karnım ağrınsın!.. derdik. Ve «çiğ yemek» en fena, en kendini bilmezce bir hareket addedilirdi. Başta insan olmak üzere her şeyin, amma her şeyin pişkin makbuldü. Halbuki bugünkü insanlar arasında gıda bakımından çiğ reğbet dehşetlidir.

Şimdi günün en mühim tavsiyesi: — Çiğ yeyiniz!.. oldu.

Hattâ bazı hastalıklara karşı etilebilecek yemenin faydalı olduğunu ileri sürüyorlar ve diyorlar ki:

— Ateş, mutfak gıdalarını mahvediyor. Başta vitamin olmak üzere onun birçok hassalarını götürüyor... Bunun için kabil olduğu kadar çiğ!.. Kabil olduğu kadar «ateş» denilen şeyden kaçınız.

Halbuki ilk insanlar gıdalarını pişirmek bakımından ateşten istifade ettikler; zaman kimbilir ne kadar sevinmişlerdi. Ve ateş biraz da bunun içindir ki asırlarca mukaddes addedildi. Yine bir parça da bundan dolayıdır ki «ateş» medeniyet sembollerine arasına girdi.

Ateşin bulunduğu ve ondan istifade edildiği gün medeniyet temellerinden biri daha atılmış sanılıyor. Halbuki gıdamızı ateşe koymadık, bu onu pişirdiğimiz, midemizi de bu yemeklere alıştırdığımız gün kendimize en büyük fenalığı bilmiererek yapmışız. Ve yine buna da ileri bir hareket, bir medeniyet hamlesi gibi görmek garabetinden de şayanıdır.

Demek medeniyetten çıktıklarımız arasında bir de bu «pişmiş gıda» meselesi varmış!.. Bugün çiğ dönmekle ondan, medeniyetten âdetâ intikam alıyoruz. Çünkü çiğ gıda yemek eskidenberi iptidaiğin en büyük alâmetlerinden biri sayılmaz mı?

Dikkat ediniz. Çocuklarda dehşetli bir çiğ yemek merakı vardır. Kendi hesabına küçüken en sevdiğim şeylerden biri lâhna ve marul kocağını çiğ çiğ yemektir. Bunları zorla elimden alırlar ve beni paylaşırlar. Halbuki biz çocukken o hareketimize modern tıbbın en ziyade uygun olan hareketi yapıyormuşuz.

Hikmet Feridun Es

Eski Türk yazıtları eserinin son cildi basıldı

Ankara 17 (A.A.) — Türk Dili Kurumu genel sekreterliğinden bildirilmiştir:

Dilimizin şimdiki kadar bulunmuş en eski yazısı olan Orhon yazıtları yazınısı bütün yazılarımızı bir araya toplamak gayretile B. Hüseyin Namık Orkun'un hazırladığı Eski Türk yazıtları eserinin dördüncü ve son cildi de Kurumumuzca bastırılmıştır. Evvelki üç ciltte toplanan yazıtların bir sözlüğü olan bu cildin başına müellif «Eski Türk yazıtlarına dair notlar» diye bir araştırmaya ilâve etmiş, sonuna da eski Türk eserlerine ait birçok resimleri koymuştur. Bütün yazıtlardaki sözleri türlü anlamları ve geçtiikleri yerleri birlikte gösteren sözlük, eski Türk yazıtlarının anlaşılmasında her meraklıya kılavuzluk edebilecek bir değerdedir.

Bay Amcaya göre ...

— Affedersiniz bay Amca, siz bu semtte doğup büyüdüünüz, bilirsiniz...

... Ben 20 dakika dedim, arkadaşım 30 dakika diyor, acaba hangimizin tahmini doğru?...

B. A. — İkincizinki de yanlış baylar!.. Eğer herkes sağdan yürüse 15 dakika sürmez...

... Yok, böyle âşık yolunu şaşırdı ile gidilirse...

... Bir saat, belki daha fazla sürer!..

Alman hocası

Bundan evvelki yazımda ismi geçen Alman hocamız Mehmed Nuredin efendi, dediğim gibi Hersekli, Viyana muallim mektebinden diploma, Saray Bosna jimnazında hoca iken siyasi bir meseleden Türkiye'ye kapağı atmış, hemşerilerinden birinin himayesiyle Galata gümrüğünde İslâm dilleri muayene memurluğuna kayırlmış, garip ve delişmen halli olmakla beraber bilgili ve babacan bir adamdı.

1902 senesinde bir ahbap delâletiyle tanıştık. Gayet uzun boylu, uzun boyunlu, uzun kollu ve bacaklı, saçları dağınık, alnı kırış kırış, gözleri kuyuda, elleri ayakları battal, tıpkı Donkişot gibiydi.

Bir gün deniz hamamında mayo ile ortaya çıkar çıkmaz küçük dilemizi yuttuk:

Praxitèle'in (Hermès) heykeli, yanında haltetmiş. O ne tenasüplü gövde, geniş göğüs, adaleli kollar, ince bel...

Fotografını çek, boynundan ikiye böl, ayrı ayrı bak: Biri altmışlık bir melâmi dervişin siması; öbürü yirmi beşinde bir pehlivanın vücudü.

İstedigine (bu kimin resmi?) diye sor, cevabı al:

— Rus pehlivani Hakenşmidin!..

Boşrakların çabuk lisan öğrenmeğe istidadları malûm. Hoca, doğduğu Trebin gasabasının ilkmektebinde eczayişerife, Kuranikerim okumuş amma İstanbul'a geldiği vakit türkçe bir kelime bilmezmiş.

Aradan ancak bir iki yıl geçtiği halde türkçeyi su gibi konuşur, (İkdam), (Sabah) ceridelerini canıyır okurdu. Ansiklopedik bilgisi hadsiz, dünya siyasetine vakıflı, edebiyat ve şiirdeki zevki yerinde, güzel sanatlarda, resim ve musikideki gustosuna da diyecek yoktu.

Meselâ ispermeçet mumundan açtın mı, hemen: (Evvelce balmumudan yapılrken şimdi iç yağın dan çıkarılan stéarine ve acide stéarique kullandıkları, içine başka neler kattığı, eritilip kalıplara namal döküldüğü ilh...)

İngiltere Başvekili lord Salisbury'nin, yerine Balfour'un gemesinin iç yüzü... Goethe'nin şiirlerindeki derinlik; aziz dostu Schiller'deki hayal genişliği... O senelerin dünya güzeli kadınları İngiliz Studholme'i, fransız Dorsal'i, italyan Lina Cavallier'e'yi, amerikali Evelyn Nesbith'i [*] mukayese mukayese.

Her birinin bir uzvunu alarak: (İşte ideal dilbert!) deyip.

Avrupa müzîğinden çok hoşlanmakla beraber alaturkada (Leşker kesid) bestesine, suzinak saz semaisine, şarkılardan (Bakmayor çeşmi siyah) la (Terahhum kul aman yarab dahilek) e bayılır, zülfüleri perişan, başını arkaya dayıyarak gözleri kapalı (Anasını satarım ona) peresengini tekrarlar.

Gelgelelim mizacı limonî mi limonî, cinli mi cinli... Bazen hiç yoktan yere tutarağı tutar: (Kaşının altında gözün var) a bile küplere binerdi.

Meselâ bön bön içeri girip: (Selâmünaleyküm) ü demiş. Teklîf teklîflü mü var ki hemen: (Ve aleykümusselâm.) yapıstırılacak. Gönlün yaza da olur, kışı da.

Daha oturmadan: — Biraz uğramıştım, gidiyorum!.. — Ne oldun yahu? demeye kalmadan, o çoktan sokakta.

Yahut senli benlilerden bir ahbap odaya girince ona: (Merhaba!) yı yarım ağzıla söylemiş. Derhal kaşları çatık ve yemeğe inilirken:

— Karnım tok!.. Ahbap efendi: (Siz buyurun, ben yedim) diyerek inmeze hoca sofraya buyururdu.

O arada iken söz gelişi: (Küllü kasırün fitne) ve (külli tavilün ahmak), (Boyu uzun aklı kısa) gibi tabirleri sarfetmek kimin haddine. Selâmı sabahı keseceği yüzde yüz.

Bir alman tabiatini kendi bilir, mağrur mağrur anlatırdı:

Viyana'da diploma aldığı sene gayet müstesna bir (studentin) yani talebe kıza flört yapıyormuş. Sevgiliye Prater parkında bir gezmeye tekliif edip 200 kuron kıymetinde mineli, altın bir madalyon almış ve cebine koymuş... Tuna kıyısında yeşilliklere oturmuşlar. Froylan romanını çıkarıp:

— Pek meraklı yerinde kalmıştım, bitiriveriyim! deyince, fena halde tepesi atan bizimki, madalyon kutusunu önüne koyup: (Son hatıram olsun!) der demez oradan cicoz.

Alman hocası

(Anasını satarım ona, mahcubiyetten mahvettim kızı!) derdi.

Beş on gün gaiblere karışmışken çıkıvermişti. Arkasında peyeni elbise, ayaklarında gıcır gıcır potinler...

Kendine aid meselelerde kapalı kutu, ağız gayet sıkıydı.

— Burada da bir dilber yalakadın galibai. diye tutturup zorladık, andlar verdik; nihayet öfkeli öfkeli: (Anasını satarım ona) larla girişti:

Hâmisi olan hemşerisinin karısı, bunu evlendirmeye kalkmış; bir taze dul bulmuş. Kapı aralığında göstermişler. Beyaz, şışmancana, kaşlı gözli.

Söz kesilmiş. Hoca borç harç, kendine bir kat yeni elbise, iki takım iç çamaşırı, hanıma da elmas yüzük, ipek elbise, lāvanta, kolonyası, derhal evden fırlıyacak ve lakin hemşerisi ve haremî arada...

Surat bir karış, gazeteyi eline almış, oku oku... Nihayet karyolaya bakıp sormuş: — Başka yatak yok mu? — Kemküne karşı:

— Hıfzıssıhhat icabı iki kişi bir yatakta yataamaz; benim ise hiç âdetim değildi.

Kanapenin üzerine uzanmış. Ertesi sabah odaya giren kaynanası yavaşcağı demez mi ki:

— Müsaade edersen bey oğlum sana bir nefes ettireyim, bir de vücudüne on kulaç pamuk ipliği dola-yayım da helâlim çözsün. Bağlısın sen!..

Artık çileden çıkan Hersekli (Allah belânı versin kocakarı!) yı bastıktan sonra (Boşadım) ı yapıstırıp caddeyi tutmuş.

Hoca bizde kaldığı geceler Göz-

tepedeki selâmlık bölüğümüzün alt katında, sokak üstündeki küçük odada yatardı. Yanındaki odada da süt kardeşlerim Süleyman Sadri ve Ali Tefvik.

Bir gece delikanlılar uykudalarken, bitişikten acı acı feryatlar:

— Aman!.. İmdad!.. Sıkma gırtlığımı!.. Vurma bıçağı!.. Yandım!.. Ölüyorum!..

Ve boşnakça, almanca bağırtılar...

Uyku sersemliği ile gözlerini aralayan süt biraderler titir titremeğe başlıyorlar: Muhakkak pencereden bir hırız girdi. Gırtlığına göktü, boğazlıyor.

Birdenbire ses sada kesilmiş. Hırız mutlaka adamcağızı temizledi, şimdi yanındaki odaya gelecek.. bahçe üstündeki pencerelerden de kaçamıyorlar. Ya kamayı fırlatıp enseköklerine mihlayıverirse...

Arası geçmeden küçük odadan tenor ağızyla, avaz avaz bir opera ki deme gitsin...

Hoca uykuda sayıklayanlardan, hattâ ortalığı dört dönenlerden değil mi imiş? Hiç azametini bozmıyarak:

— En büyük filozoflardan, âlimlerden bilmem kim bilmem kim somnambül idil.. diye tutturduktan sonra demisti ki:

— Bazan pek ileri vardığım, dam saçaklarında, merdiven trabzanlarında yürüdüğüm de olur. Viyana'da iken sekiz katlı bir apartmanın paratoner direğine bile tırmanmışım!..

Bir menkibesi daha:

Altı üstü, 32 aded takma dişi vardı. En usta yapıstı olsun, ağzına tıkan istediği kadar belli etmemeye yeltensin, o kâfirlerin iğretiliği besbellidir.

— Hoca hiç orali olmaz, hatır hutur külbastıyı, kebabı çiğner, çatır çatır fındık, ceviz kırardı.

Bir gün sofradayız. Karabiber mi yoksa salatanın sirkisi mi genzine kaçıp: (Hapsül..) der demez tâ karşıya kuvvetli bir (Çatl..) ve etrafa dahme gibi serpinti; 32 lik tuzla buz...

Herseklinin dışarıya pertav etmesiyle sırta kaadam haşması ilh oldu. 15, 20 gün meydanda yok. Ağzında başka takım, hiç o değilmiş gibi sökün etti.

Kul kususuz olmaz. Onunkisi de ayaklarının müthiş rayıhası... Çorapçı yahudilere abone... Kaşla göz arasında helâyı boylayıp, ayaklarındakileri atıp ve yikanıp yenilerini giyedursun, fecaat devamda.

Dışardan gelenler ortalığa sinen kokudan hemen anlarılardı:

— Hoca evde...

Mehmed Nureddin efendi Balkan harbinden evvel: (Memlekete gidip bizinkileri bir göreceğim) diye vedalaştı.

Gidiş o gidiş. Öldüğüne dair duyduğumuz rivayetler de müphem kaldı.

Sermed Muhtar Alus

[*] Delikanlı milyarder Taw'ı kalleden, davası yıllarca süren, adı sanı cihana yayılan haspa.

Istanbul salnameleri

Her sahada yetmiş Türk büyüklerinin tercüme hallerine dair eserler tek tük mevcut ise de hiçbir kâfi derecede bulunamaz. İsimleri unutulmaması lâzım gelen birçok meşahir hakkın-da ise bugün her hangi bir malûmat bulmak kabil olmaz. Onların kendileri gibi değerli birçok eserleri de unutulup gitmiştir.

Eskiden vakânüvisler, vazifeleri iktisadî devrin meşhur simalarını da kaydedermiş, fakat tabiatla o zaman kayda lâyik görmedikleri halde bugün için ehemmiyetli olan birçok değerli şahsiyeti, meselâ her sahada san'at-kârları, ihmal etmişlerdir. Hele böyle resmi bir şekilde hâdiselerin zapt usulü de terk edilmiş bazı isimlerin teşhisi, bazı ekâbirin tefriki, bazı san'at-kârların tesbiti âdeta keramete muhtaş kalmaktadır.

Eskilerin himmeti noksan olmakla beraber, hakikati söylemiş olmak için derhal ilâve edelim, yine ehemmiyetlidir. Meselâ edebiyat ve edebiyat tarih-i ile meşgul olanlarca üç yüz sene evvel gelen şairlere dair malûmat bulmak kabil olduğu halde otuz sene evvel yaşayan birçokları hakkında birşey bilinmemektedir. Burada bilinmemekte idi demek daha doğru olur. Çünkü değerli âlimlerimizden İbnü'l-emîn Mahmut Kemal (Son Asır Türk Şairleri) adlı eseri ile bu noksanı mükemmelen telâfi etmektedir.

Bu himmetin diğer sahalarına da sarfedilmesi temennisinden sonra Osmanlı devletinin bünyesini ve simasını tesbit eylemesi itibarlı hususî bir kıymetli halz olan salnamelere gelelim. Bunları İstanbul, Vilâyet ve Nezaret salnameleri olmak üzere üçe ayırmak lâzım gelir. Bu yazı yalnız İstanbul salnamelerine aittir. Diğerlerinden de bahsedeceğiz.

Salnameleri zamanlarının küçük memurları her ne kadar:

Gelip gittikçe biz onlar kuunt ettik kıyam ettik

Yazıldı namınız salnameye ipkayı nam etik

tarzında hieveylemişlerse de salnamelerin tarih bakımından kıymetleri aşkârdır. Çünkü bu hievân de isbat ettiğî gibi salnameler o zaman devletin en küçük memurlarının bile ipkayı namına vesile olmakta, bugün de bir çok tarihî hâdiseleri tesbite yaramaktadır.

Şair Yenîşehirlî Avnî merhumun da bu hakikati, dolayısıyla, isbat eden bir beyti var. Avnî memuriyet aleyhinde yazdığı bir şiirde:

Sây'yle salname'de namın okunmasın Evrakı müntesirde peyamin okunmasın

diyerek salnamelerin herkesin namını tesbite yaradığını güzelce itiraf etmektedir.

İlk İstanbul salnamesi, yani ilk devlet salnamesi taş basması olarak 1846 (H. 1263) da neşrolunmuştur. İhdası şereflî Ahmet Vefik paşaya aittir. 1878 salnamesindeki bu hususî tesbit eden satırları aynen alıyorum: «Dersaadette salname tertip ve neşrine (H. 1262) 1845 tarihinde bed'olunup mucidi meclisî âyan âzasından Ahmet Vefik paşa hazretleridir. Andan sonra ol vakit meclisî maarif âzasından olup şimdî evkâf humayun nazırı bulunan Cevdet paşa hazretleri tertip buyurup daha sonraları meclisî mezkûr kâtibî Behçet Beyefendi ve meclisî mezbûr âzasından Rüşdî bey merhum tarafından tertip olunmuş ve muvâharen salname tertibi bâ iradei seniyeye maarif mektubî kalemi hey'etine tahsis olunmuştur.»

1846 salnamesinin başında mukaddime olarak şu satırlar var: «Emri muhabere ve masallihî salrede herkeşe medarı yüsrü şühulet olmak üzere vükelâyı devleti aliye ve Dersaadette ve taşrada bulunan vüzere ve memurları saltanatı seniyeye nezdî devleti aliye-de bulunan süfere ve memurları ecnebiye başka başka cetvellerde tahrir kılınmış ve haricen dahi bazı malûmatı umumiyeye vermek üzere hükümdarın düvelî Avrupa ile vükelâyı devletleri ve bir nebze ahvalı mülkiyeleri beyan olunmuştur.»

Salname bundan mâdâ bir takvim, panayır ve yortu günlerinin listeleri, Türk parasının yabancı paralarla nisbeti, kara postalarının ve ecnebi vapurlarının hareket ve vusul satırları vardır.

Mukaddimenin son satırları da aynen böyledir: «İşbu salname beher sene tab ve neşrolunacağı ve bu sene pek de mükemmel olmamış ise de ileride ragbet ve teşvikat görüldüğü halde daha ikmal kılınacağı derkârdır.»

Salname müteakip seneler ufak adımlarla tekâmül etmiş ve gitgide mündericatı da zenginleşmiştir.

Salnameler galiba «Takvîmî Vakayî» gibi muhtelif lisanlarda da neşrolunmuştur. Bu ilk salnamenin malik bulunduğum bir rumca nüshası bende bu kanaati uyandırıyor. Bu hususta başka malûmat elde edemedim.

Devlet salnameleri 1846 dan 1912 ye kadar muntazaman neşrolunmuştur. Hepsî altmış yedi tanedir. Sene sırasile bir hususiyet gösterenleri ayrıca işaret edelim.

1847 salnamesinin «mucibi şühulet olmak memulle kit'asının daha ufak ve matbu olmasına» itina edilmiştir. İçinde redif askerlerinin tertibi, liva ve kazaların hece sırasile isimleri vardır.

1848. — Salname yine ilk hacminde basılmıştır.

1849 salnamesi bize «ziyade revacile masarîfini korumağa başladığından flıatının altı kuruştan beşe indirildiğini» öğretmektedir.

1850 salnamesinde ilk defa olarak «Vakayî Umumiye Meşhure» başlıklı bir tarih kronolojisi neşrolunmuş; vükelâ ve memurların misafiri kabul gün ve geceleri ilân edilmiştir.

1851 salnamesinde memleket dahilinde çıkan gazetelerin ilk listesi vardır. O zaman İstanbul'da çıkan on bir gazetenin, biri mecmua mahiyetinde olmak üzere üçü türkçe, dördü fransızca, ikisi rumca, biri ermenice, biri de bulgarcadır. Rumca gazetelerden birinin yazısı rumca fakat ibaresi türkçedir.

1853 salnamesinde onar sene üzerindendir hicri milâdî tarihleri tahvil cetveli vardır.

1854 salnamesinde ilk defa olarak ecnebi isimlerin okunmasında müşkülâtı önlemek üzere encümeni danışın kârarı üzere kabul otunan işaretler kullanılmıştır.

1855 salnamesinde evvelce onar sene üzerindendir neşrolunan tahvil cetveli beher sene üzerindendir tertip edilmiştir.

1861 salnamesinin başında bir de fihrist vardır.

1863 salnamesinde ilk defa olarak İstanbul kütüphanelerinin isimleri ve hâvî oldukları kitap sayısmı gösteren bir cetvel neşredilmiştir.

1875 salnamesinde «Salname» neşreden 19 vilâyetin ismi yazılmıştır.

1877 salnamesinin başında «Kanunu esasî»nin metni vardır. Bundan evvelkilerin üç mislidir. Salname tertibi bir sene evvel Maarif nezaretine havale

edildiğinden bunun mürettibi mektupçu Halet efendidir.

1879 salnamesinde ilk defa olarak bir sene zarfında basılma ruhsatı alınan kitapların listesi İstanbul'da bulunan meşhârların isimleri vardır.

1880 salnamesi ilk defa olarak hurufatla basılmış ve bu senenin bütçesi de aynen neşredilmiştir.

1882 salnamesinde «Kanunu esasî» dercedilmemiştir. Muteakip senelerde vardır. Ebûzîya merhum tarafından basılan bu salnamenin bir hususiyeti de Midilli mutasarrıfı olan Namık Kemal'in isminin büyük punto harflerle dizilmiş olmasıdır.

1908 salnamesi hicri 1326 tarihini taşır.

1909 salnamesi hicri tarih rumiye tahvil edildiğinden yine 1326 tarihini taşımaktadır.

1912 de son salname neşredilmiştir. Cümhuriyetin ilânını müteakip Matbuat müdürlüğü tarafından 1926 ve 1927 de «Devlet salnamesi» neşredilmiştir. Bu salname 1929 da «Devlet yillığı» adını almıştır.

Selim Nüzhet Gerçek

BULMACAMIZ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

edildiğinden bunun mürettibi mektupçu Halet efendidir.

1879 salnamesinde ilk defa olarak bir sene zarfında basılma ruhsatı alınan kitapların listesi İstanbul'da bulunan meşhârların isimleri vardır.

1880 salnamesi ilk defa olarak hurufatla basılmış ve bu senenin bütçesi de aynen neşredilmiştir.

1882 salnamesinde «Kanunu esasî» dercedilmemiştir. Muteakip senelerde vardır. Ebûzîya merhum tarafından basılan bu salnamenin bir hususiyeti de Midilli mutasarrıfı olan Namık Kemal'in isminin büyük punto harflerle dizilmiş olmasıdır.

1908 salnamesi hicri 1326 tarihini taşır.

1909 salnamesi hicri tarih rumiye tahvil edildiğinden yine 1326 tarihini taşımaktadır.

1912 de son salname neşredilmiştir. Cümhuriyetin ilânını müteakip Matbuat müdürlüğü tarafından 1926 ve 1927 de «Devlet salnamesi» neşredilmiştir. Bu salname 1929 da «Devlet yillığı» adını almıştır.

Selim Nüzhet Gerçek

BULMACAMIZ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Yazıhanesinden çıktığı zaman çok yorgundu. Baş zıkkın zıkkın atıyordu. Etrafındaki kalabalığı seyrederken aheste aheste ilerliyordu. Maksudı ilk ras geleceği boş otomobill çevirip binmek ve bir an evvel evine gitmekti. Bugün içinde büyük bir hüznü vardı. Çünkü bu sabah saat tam on birde altmışıncı yaşına basmıştı... Evet o da artık bir "altmışlık"tı.

Altmış yaşında bir bekâr!... Şimdi kendisini korkunç derecede yalnız hissediyordu.

Altmışıncı yaş insanlar için oğulların, kızların, torunların arasına gümlecek bir çağdır. Bu böyle oğulları, torunları, kızları olan bir altmışlık yalnızlığını hiç hissetmez. Fakat altmışında bir bekâr için ise vaziyet bütünü aksidir. Çünkü bekâr adam ihtiyarladıkça muhtemel uzaklaşır. Hatta sevgilileri bile... İşte Mazhar için de vaziyet böyle olmuştu.

Hele bugün, şu tam altmışına bastığı gün kendisini ne kadar kimsesiz, ne kadar acımacak bir halde buluyordu.

Yürüye yürüye otomobillerin durduğu yere kadar gelmişti. Fakat orası boştu. Hiç bir otomobil yoktu. Bu sırada yanında gayet yavaş yürüyen bir fayton arabası belirdi. Bu Avrupa harbi başlıyalıdan beri sokaklarda sık sık görülen eski faytonlardan biri idi. Arabacının yerinde oturan ihtiyar adam Mazharın yüzüne bakarak: «Götürelim mi bay?» diye sordu.

İşte bu anda Mazhar kendisini otuz beş sene geriye dönmüş sandı. Bu arabacıyı tanıdı. Demek o idi ha!... Ne garib bir tesadüf!... Otuz beş sene evvelki arabacısı... Hey gidi hey!... O zaman bu arabacı ne kadar genç ve yakışıklı bir adamdı. Ve yepyeni bir arabası vardı. Mazhar onun sık faytonu ile Kuşdilinde ne sefalar sürmüştü, ne âlemler yaşamıştı. Bu uğurda arabacı «Abbas» a çil az mecdidiyeler mi vermemişti?

Bu esnada arabacı da gözlerini açmış ve kaldırımında yürüyen ihtiyar adamı, eski müşterisini tanımağa çalışıyordu. Nihayet Mazhar ona sordu: — Sen misin Abbas?

Arabacı sanki yerinden fırlıyacakmış gibi:

— Vay efendim, velinimetim!... Siz, siz ha!... Buyursanıza...

Dedi ve böyle söyliyerek dizginlere asıdılı arabayı durdurdu. Mazhar taraf edilmek bir heyecan içinde idi. Arabaya bindi. Şimdi tramvaylar, otomobiller, motosikletler arasında tıkr tıkr, etrafa ehemmiyet vermeden, elektrige ve motöre meydan okurcasına büyük bir sükunetle ilerliyorlardı.

Mazhar oturduğu yerden ihtiyar arabacının kamburlaşmış sırtına bakıyor ve onunla konuşmak için sabırsızlanıyordu. Bereket versin ki, bu esnada Abbas arabasını çok sakın, gürlütlü bir sokakla sapmıştı.

Mazhar ona selamladı:

— Ne kadar eski araba bu Abbas!... Arabacı da bağırarak cevap verdi:

— Kuşdilinde gezdiğiniz araba efendim!...

— Amma yaptın ha!... Ne münasebet?.. Aradan tam 35 sene geçti!...

— İyi ya efendim!... Araba o zaman yepyeni idi!... Zaten henüz yeni almıştım. Tamam yirmi sene kullandım bunu... On beş sene evvel çürüğe çıkarıyım dedim. Evvelâ satmağa kalktım. Müşteri bulamayınca ahıra çektim. Sonradan aldığım araba da geçen ay harap oldu. Bu sefer tekrar eskisini, yani bunu çıkardım. Tuhaf birşey değil mi?

Evet çok tuhaf bir tesadüftü bu... Otuz beş sene evvelki araba ha!... İşte yıllardan sonra tekrar eski yerine, zevkle etrafı seyrettiği köşeye kurulmuştu. Hayatının en heyecanlı günlerini bunun içinde geçirmişti. Gençliğinde yürekli ağıza getiren kadınları meselâ Pakizeyi gene bu arabadan görmemiş miydi? Bu arabadan etrafa, sevdiklerine, hoşuna gidenlere göz süzmüş, büyük burmamış mıydı?.. Gene bu araba ile öteki faytonları, kupaları takip etmişti. Ne çağlardı onlar!... Tam yirmi beş yaşında idi. Ve dünyayı sanki pembe bir camın arkasından seyrediyordu. Herşey, herşey pembe...

idi. Sokaklar, yollar, insanlar, evler ve ufuklar...

Uzaktan uzağa göğüs geçirmeler, arabadan arabaya mektup atmalar ve bin bir mânaya gelen gizli aşk işaretleri... İşte bütün bunların en mühim dekorlarından biri de şu Abbasın arabası idi.

Ve ne tuhaftır ki şimdi de işte gene aynı araba, gene aynı arabacı ve gene aynı yolcu!... Lâkin genç arabacı ile yakışıklı müşterisi ne kadar ihtiyarlamışlar ve eski sık fayton ne kadar eskimışti. Arabacı, Mazhar ve araba artık bugün birer posa halinde idiler. Üçü de çökmüşlerdi.

Artık Şişli'den çıkmışlar, Kâğıthane yolunda ilerliyorlardı. Mazharın kendi gibi ihtiyar uşağıya oturduğu köşk bu yolun kenarında idi. Bir aralık Abbas sordu:

— Evlendiniz mi velinimetim?

— Hayır Abbas!... Evlenmedim!... Olmadı!... Sen?..

— Biz öyle bir çoluk çocuğa karıştık ki sorma!... Sekiz torunum var!...

— Maşallah!... Bu ne faaliyet!...

— Ne diyorsun? Hepimiz de bir eydeyiz!... Ben gidince kıyametler kopar!...

Tam bu esnada arkadaşan hızla gelen bir araba yanlarında yürümeye başlamıştı. Mazhar gözlerini inanamıyordu. Çünkü bu yeni başlarında yürüyen arabanın içinde Pakize vardı. Ne müthiş tesadüftü bu!... Pakize 35 sene evvel Kuşdilinde uzaktan uzağa gözleri ile kendisine hayran hayran baktığı, arabasına mektup attığı ve geceleri rüyalarında gördüğü kadındı.

Otuz beş sene sonra insanlar arasındaki tesadüfleri tertip eden muzip melekler onları, dekorum bütün teferuatla gene karşı karşıya getirmişlerdi. Aynı arabacı, aynı araba, aynı müşteri ve aynı sevgili!... Fakat hepsi ne kadar da değişikti.

Mazhar, kendini, 35 sene evvel Kuşdilinde bindiği arabadan hiç inmemiş zannediyordu. Sanki öyle bir araba gezintisi esnasında müthiş bir şehirbaz ihtiyar arabacı Abbası, kendisini ve Pakizeyi ihtiyarlatırmış ve şu arabayı da böyle eski püskü bir hale sokmuştu.

Pakize de ona hayretle bakıyordu. Lâkin kadıncağız, ihtiyarlamış. Gözlüklerinin üstünden görünen gözlerinin ne kadar aksi bir ifadesi vardı.

Pakizenin arabacısı, Abbası sordu:

— Kuzum buralarda bay Şemsi isminde kimse oturuyor mu?

Abbas:

— Bilmem!... dedi.

O zaman Mazhar atıldı. Çünkü bay Şemsiyi o tanıyordu. Kendi köşkünün biraz ilerisinde oturan orta yaşlı bir adamdı. Mazhar arabacıya seslendi:

— Biraz daha ileride!... Benim önünde incecik bir arabanın arkasındaki köşke. On on beş adım ötede!...

Biraz sonra arabalar hemen hemen yan yana durdular. Mazhar indirdi. Pakize de... Mazhar kadının yanına yaklaştı. Onu selamladı. Pakize:

— Şemsi bizim damad!... Demek onunla komşu oldunuz!... Ben ilk defa buraya geliyorum!... dedi.

Mazhar eski sevgilisini damadının köşkünün kapısına kadar götürdü. Sevgili şimdi «kaynana» olmuştu. Köşkün önünde bir sürü çocuk:

— Büyük annem geldi!... Büyük annem geldi!... diye bağırarak onun üstüne atıldılar, eteklerine sarıldılar.

Kadın Mazhara:

— Biraz buyuramaz mısınız?.. dedi.

Lâkin altmış yaşındaki bekâr onun etrafını saran küçüklerle bakarak:

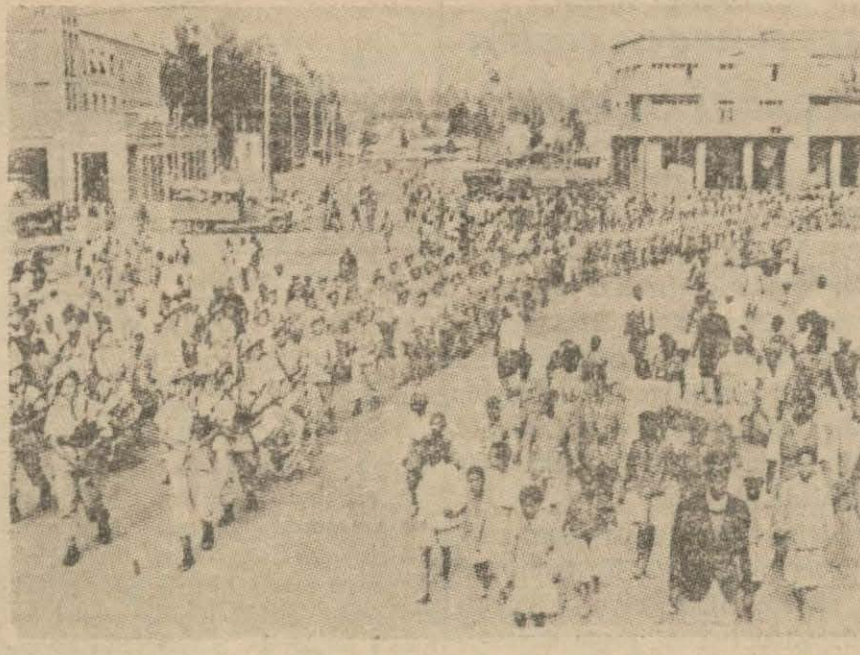
— Rahatsız etmiyeyim, dedi, sizi meşgul etmekle küçüklerin hakkını yemiş olurum. Baksanıza siz nasıl sabırsızlıkla bekliyorlarmış!...

Böyle söyliyerek toprak yoldan kendi evine döndü.

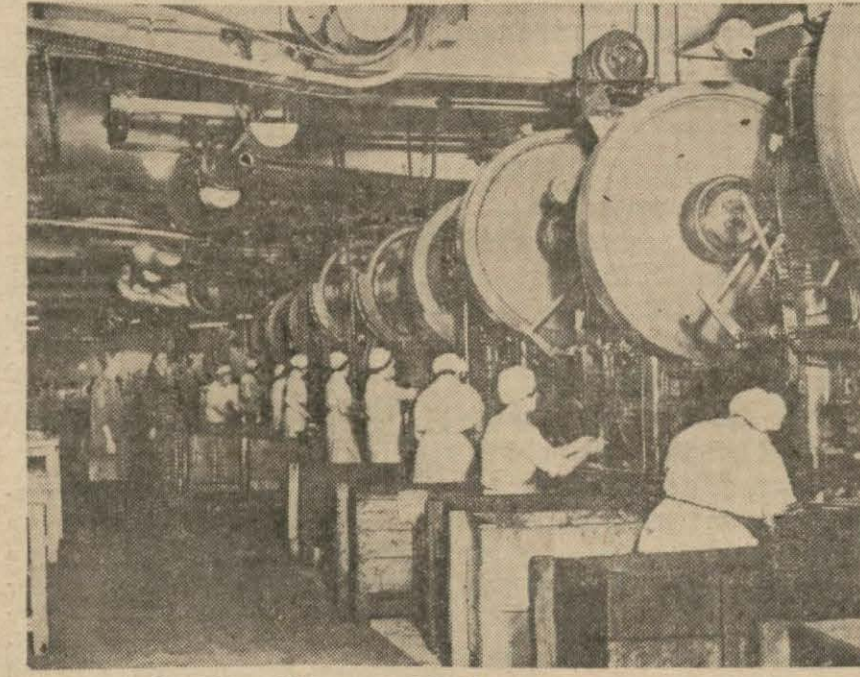
Hikmet Feridun Es

Galata Gençlik Klübünden:

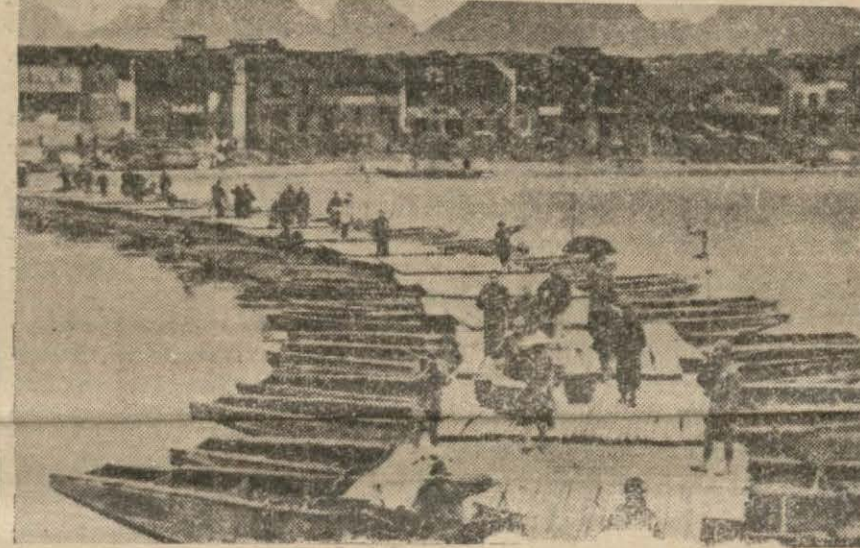
Klubümüz 22 haziran 941 pazar günü Beykoza bir kur gezintisi tertip etmiştir. Bu münasebetle de Beykoz klübü ile futbol, güreş ve boks müsabakaları yapılmış, galatasaray klübümüzü de temsil üyelerimizin o gün Beykoz çayırında ve yahut sabah saat 6 da klub binamızda hazır bulunmalarını dileriz.

Cenubî Afrika kuvvetlerinin Adis Ababaya girişi

Bir İngiliz mühimmat fabrikasında çalışan kadınlar

Japonlar tarafından Ç'nde Yangtze nehrî üzerinde yapılan bir köprü

Alman ve İtalyan Hariciye nazırlarının son görüşmelerine sahne olan Venedik'ten bir görünüş

— Ben onu biliyorum, dedi, o ortallığı karıştırmak ve bulanık suda balık avlamak istiyor ama, ben meydana vermiyeceğim.

Bundan sonra Çalı bey işçilere döndü:

— Şimdi asıl meseleye gelelim arkadaşlar! Ben çoktan beri sizden sorup öğrenmek isterdim: Donanmamızda ve ordumuzda kadının vazife alması âdet olmamıştır. Fakat, Saide, hem kara ordularımıza iştirak etmiş, hem de donanmamızda çalışmıştır. İçinizde, denizlerde onunla beraber aylarca dolaşan arkadaşlar çoktur. Saide bir gemide çalışırken, onun varlığı, içinizden birini rahatsız etmiş midir?

Denizciler şu cevabı verdiler:

— Onun sadece adı kadındır!... Kendisi herşeyde bidden üstündür. Biz ona aramızda Kara Said deriz. Onun kadına benzer neresi var? Antalya'da bütün sahil halkını sindiren Deli İbrahimle dövüşerek, böyle bir canavarın kafasını koparan ve sonra asileri tek başına kovalıyarak, kuvvetli bileğeli ve kimsenin kolayca kullanamadığı ağır palasile hepsinin başlarını uçuran... ve nihayet denizin dibinde balık gibi yüzerek, kaç kere korsan gemisi yakan ve muvaffakiyetle dönen böyle fedakar bir arkadaşımızı hiç bir zaman gücendirmek istemeyiz. Siz, Gelgeç Hasanın sözlerine bakıp, bizim, Saldeden hoşnut olmadığımıza hükmediyorsanız aldanyorsunuz. Gelgeç Hasan divanenin biridir. onun sözüne uyacak içimizde bir kişi yoktur. Biz, donanmanın biran evvel vücuda gelmesini ve Saide ile birlikte yola çıkılmasını dört gözle ve sabırsızlıkla bekliyoruz.

Gün Saideyi seven ve sevmiyenler belli olmuştu.

Gelgeç Hasandan başka herkes Saldeden memnundu. bütün denizciler gerçekten onunla beraber sefere çıkmak, denizlerde dolaşmak için can atıyorlardı. Denizcilerin hakkı vardı. zira, Saide ile yola çıktıkları zaman hepsinin cebine para giriyordu. Saide Kefalonyadan getirdiği defineden bile bütün denizcilere pay vermişti.

Bunu ondan başka hiç kimse yapamazdı. Reislerin eline böyle bir fırsat düşmüş olsaydı: «Bu, padişahın hakkıdır!» deyip, hiç birine bir altın bile vermezdi. Saide hepsini sevindirmişti.

Çalı bey o gün bu tecrübe ve yoklamadan pek memnundu. Onun canını sıkı şey, Gelgeç Hasanın dedikodularıydı. Denizciler arasında bu gibi dedikodular iyi netice vermezdi. Çalı bey kendi kendine:

— Hele şu işler bitsin, diyordu, ben yapacağımı bilirim. İlk yapacağım iş, Gelgeç Hasanı donanmadan uzaklaştırmak olacaktır.

Acaba Gelgeç Hasan, donanma inşaatı bitinceye kadar uslu duracak mıydı?

Yoksa o da — Karayigit gibi — Saldenin vücudünü ortadan kaldırmak sevdasına mı düşecekti?

Saideye kurulan bir tuzak

Gelgeç Hasan bir türlü hiddetini yemiyor ve yalnız kaldığı zaman:

— Alacağın olsun karayılan! Senin başını ergeç ben ezeceğim... ve Karayigitin intikamını alacağım!...

Diye söyleniyordu. Hasan, Çalı beyin sözlerini sükunetle dinlemiş, fakat bunların hiç birini tutmamıştı. O, bildiğini okuyordu. Saideye karşı gün geçtikçe kin artıyor ve onu tuzaga düşürerek öldürmek için bin türlü dolaplar, desiseler düşünüyordu.

Çalı bey, kalafat yerinde denizcileri tophiyarak, onlara Saldenin hizmet ve fedakârlıklarını bir daha sayıp dökmüş olmakla çok iyi bir iş görmüştü.

Denizciler:

— Padişah memnun... donanma beylı memnun... bize söz söylemek düşmez. Zaten Saldenin aleyhinde birşey söylemek hakkımız değildir.

Diyorlardı. Bu arada Gelgeç Hasan, Saideye tuzaklar hazırlamakla meşguldü. Donanmanın hazırlanmasına

hummali bir faaliyetle devam ediliyordu. Saldenin bacaklarındaki ağrılar da hafiflemişti. Saide hergün kalafat yerine gidiyor ve sabahdan akşama kadar denizci arkadaşlarıyla beraber çalışıyordu.

Gelgeç Hasan, kalafatçılar arasında kendisine güçlükler bir yarıdaki bulabilmişti. Hiç kimse Hasanın fikrine iştirak etmiyor ve ona: «Saide ile uğraşmak, sana yarasmaz!» diyordu. Oysa ki, Hasanın gözlerini kin ve ihtiras ateşi bürümüştü. O:

— Dedigimi yapacağım... o kara yılanın canını cehenneme göndermek borcumdur.

Diyordu.

Hasanın kurduğu tuzak pek müthişti: Gelibolu muhafızının bahçesinde, bir köşede, demir parmaklık içinde, padişaha gönderilmek üzere muhafaza edilen bir Afrika kaplanı vardı. Çelebi Sultan Mehmed, Gelibolu muhafızı İbrahim beye bir kaç kere, böyle bir kaplan tedarik edildil Edirneye gönderilmesini irade etmişti. İbrahim bey de Akdenizden gelip geçen ticaret gemileri kaptanlarına bunu sipariş etmiş, bol para vermek sayesinde bir kaplan elde etmişti. Bu kaplan bir aydanberi bahçede besleniyordu. Yakında, bir vasıta ile Edirneye gönderilecekti. İşte, gaddar Hasan, Saideyi bu canavarın pençesine düşürmeğe karar vermiş ve bunun yolunu da bulmuştu.

Gelgeç Hasan o günlerde, İbrahim beyin bahçesini ile dost olmuştu. Gizli gizli bahçivanla görüşür ve bahçeye gelip giderek, Saideye tuzak hazırlamakla meşgul olurdu.

Zavallı Saldenin birşeyden haberi yoktu. Şehirden sürülen ama falcı bir gün ona: «Senin ölümüne bir hayvan sebep olacak!» demişti.

Saide falcının sözlerine inmadığı için, bu lâfı unutmuştu bile.

Bir sabah Gelgeç Hasan, İbrahim beyin bahçesine gitti. Vakit çok erkendi. Güneş henüz doğmamıştı. Herkes uyuyordu. Hasan, bahçevanın kulübesine gitti, ve bahçevanı kandırdı. ona hem çok para verdi, hem de karlı işler vadetti!

— Benim yapacağım işi görmemiş gibi ol! Senden başka birşey istemiyorum, dedi.

Bahçevan razı oldu, o sabah kulübesinden çıkmadı.

Saide, İbrahim beyin misafiriydi; fakat İbrahim beyin ikiye, üçer odalı birkaç bölük misafir dairesi vardı ki, bu daireler kendi oturduğu evin arka bahçesinde bulunuyordu. Padişaha gönderilecek olan kaplan da bu dairelerin bulunduğu bahçede idi.

Hasan ilk önce her tarafı kapadı. Zaten bahçenin etrafı hisar gibi yüksek duvarlarla çevrilmişti. Hasan bundan sonra yavaşça sinerek Saldenin yattığı daireye gitti, kapısını kimsesiz sezdirmeden açtı. Tekrar döndü. Kaplanın yanına gitti; tam kapısını açacağı sırada etrafına bakındı.

— Ya kaplan çabuk fırlarsa, ben nereden kaçacağım?!

Diye düşündü.

Hasan buna da bir çare buldu; kaplanın parmaklık kapısına bir ip bağladı. Bu ipin ucunu kaçacağı yere kadar getirdi. ve ipi çekti.

Kaplan bir hamlede, kükreyerek bahçeye fırladı.

Gelgeç Hasan bundan ötesini bilmiyordu; kaplanın kükreyerek bahçeye çıktığını görünce ip elinden attı, bahçevanın kulübesine girdi ve orada da fazla kalmadı. bahçevana:

— Ben işimi bitirdim. Sen sakın kapıyı açma!... mahvolursun.

Diye çıkıp gitti. Hasan, Saldenin bu müthiş tuzaga düşerek telef olacağını sanıyor ve sevinliyordu. Yolda giderken:

— Biraz sonra kaplan, Saldenin açık kapısından içeriye girecek ve kara yılanı yattığı yerde parçalıyacak.

Diye söyleniyordu.

Kaplan o gece sabaha kadar acıkmış, ağzından köpükler saçarak bahçede bir müddet dolaştıktan sonra, Saldenin açık kapısı önünde durmuştu.

(Arkası var)

Güzel Gözlü Kız

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ - Nû)

Nine, azıcık şaşkın, onun arkasından bakıyordu. Maamafih itiraz etmedi:

— Peki, peki... Oturun... Şimdi gidip size yiyecek getiririm...

Bu sırada, sefil kılıklı adam, iki elini birden havaya kaldırdı.

Nine, bir taarruza uğrayacağını sanarak, kendini korumak için geriledi.

Erkek, gayet heyecanlı bir sesle sordu:

— Demek... Demek beni tanıyamadın?

Kadının vücudunu, baştan başa bir raze kapladı. Gözleri testekerek açıldı. Zavallı fakir adama öylece, baktı.

Boğazı tıkanarak, geriledi:

— Sen... Sen...

— Evet... Ben ya...

— Sen, demek ki, Cemal?...

— Ah, anıciğim!...

Anne oğul, en merhametsiz kalb-

leri heyecana getirecek bir tarzda kucaklaştılar.

— Yavrucuğum... Yavrucuğum... Zavallı yavrucuğum...

— Anıciğim!... Artık seni dünya gözile bir daha göremiyeceğimi sanmıştım. Halbuki Allah kavuş-turdu, çok şükür!... Söyle Allah aşkına... Ah, öğrenmek için nice zamandır çıldırıyorum... Oğlumdan ne haber?

— Sıhhattedir, çok şükür.

Cemal Nermi, ferahladı:

— Oh... Hamdolsun... — dedi.

— Ah, ne saadet, ne saadet!... Geri dönüp de hiç birinizi bulamaktan korkuyordum.

— Karının haberini aldın demek?

Cemal, başını hüzünle salladı:

— Evet.

Hayalinden o eski macera geçti: Polis âmirinin tımarhanede kendisini ziyaret ederek her şeyi anlat-

ması...

Annesi, onun saçlarını okşuyordu:

— Ah, kimbilir ne eziyetler çekmişsin, yavrucuğum! Fakat şimdi artık her üzüntü geçti!... Masal oldu... Zire birbirimize kavuştuk!... Cenabı Hak, ihtiyar annene seni bir daha görmeği nasip etti!... Şimdi artık ölsem de gam yemem!...

Hasta bacaklarının müsaade ettiği bir süratle mutfaka doğru koştu. Elinde ekmekle ve bir masrapa sütle geri döndü.

Cemal Nermi, aç bir hayvan gibi, bu ekmekle süütün üstüne atıldı. İfti, yedi.

Kadın, ağlamaklı bir sesle:

— Seni bu halde mi görecektim!... Fakat ne zarar ver?.. Gördüm ya, işte... Gene sen benim evladımın, Cemalciğimsin, yavrucuğum!...

Cahidin babası, karnını doyurunca, etrafına bakındı. Titriyerek:

— Ah bari, buraya girerken beni kimse görmemiş olsa...

— Ne diyorsun? Ben bile tanımadım!... İçeri almak istemedim. Yabancı insanların gözleri bir annenininkinden nasıl daha iyi farkeder?

Niçia birdenbire kendini tanıtmadığını şimdi anlıyorum... Zavallı yavrucuğum!...

— Hem utancım, hem de korkumdan, anne... Zira, hapishane kaçkını Receb Can'ı hâlâ arıyorlar!... Şayed beni tanırlarsa yakalar, gene oraya gönderirler!...

Nine, bu anlaşılaz sözlerin içinden çıkamamıştı; oğlu çıldırmış mıydı?

— Aman Allahım!... — dedi. — O da ne demek öyle?...

Erkek, annesinin dimağından gelenleri anladı.

— Emin ol, anne... Ben deli değilim!... Gerçi alnımın yazısı imiş!... Beni tımarhaneye kapattılar!...

— Seni mi çocuğum!... Neler işitiyorum!...

— Evet, beni!... O cehennemde hakikaten aklımı kayıracamı anladığım için, her ne bahasına olursa olsun kurtulmak istedim!... Kaçamıyacağıma kanaat getirdiğim için canı olduğumu söyledim!... Bir hapise kaçtığı!... Zaten beni de öyle sanıyorlardı!... İşte başkısı yerine beni hapse soktular!... Cemiyete karşı onun borcunu ödemeye beni icbar ettiler!...

Nine, ellerini dizlerine vuruyordu:

— Hapisteydin demek!... Sen?..

— Nihayet artık sabırım tüken-di!... Fazlasına dayanamadım!... Kaçtım!... Şu esnada resmen zindan kaçkınıyım!... Anlıyorsun ya, anne!...

— Hayır, hayır!... İmkânı yok!... Sen kabahatli olamazsın!...

— Kabahatli olayım, olmiyayım!... Kaçmak kabahat sayılır!... Saklamahıym!... Beni arayanlardan gizlenmeliyim!...

Sesinde katı bir kararla:

— Her ne olursa olsun, bir daha oraya dönmeyeceğim!... Ne bahasına olursa olsun!...

Anne:

— Canım, bu sözlerinde mantık yok!... — dedi. — Kabahatin yok!... Neden dönmeksin?.. Yorulmuşsun, ondan böyle fena düşüncelere kapılıyorsun!... Sen, canı değildin ki, niçin hapse atılmış olarsın?.. Evladım, yavrum, sen bütün hayatıncı namuslu bir adamdın!... Gene de namuslusun!... Ben biliyorum, hissediyordum!...

— Sana hayatımı şimdi anlatacağım!... Hakikaten namuslu olduğumu göreceksin!... Fakat metanetini takın; zira anlattıklarım seni

çok müteessir edebilir; çok ağlatabilir!...

Kadın:

— Fakat karşında böyle paçavralar içinde oturma!... razı olamıyorum!... Gönümün bunu kaldırmıyor!... Yukarı çık!... Babanın çamaşırlarını, entarilerini, hırkalarını yadigar diye sakladım!... Onları vereyim!... Temizlen, giy!... Aman, ne iyi etmişim de sakladım!...

— Teşekkür ederim, anne!... Fakat daha evvel, bana Cahidciğimden bahset!... Nasıl?...

— İşte söyledim ya: Sıhhati gayet iyidir!... Ahlakı gibi!... Çok güzel delikanlı oldu!... Zabit çıkıyor!...

Bedbaht, baba, memnun:

— Yok canım!... — dedi. — Üniforma, ona ne kadar yakışacak!... Kendisini görmeği öyle istedin ki!...

— Görürsün!...

— Ne zaman?

DERMAN

Ağrıları dindirir!

ROMATİZMA, BAŞ, DİŞ SİNİR ve BEL ağrıları ile Soğuk algınlığından ileri gelen vücut KIRIKLIĞI, NEZLE ve GRİP hastalıkları D E R M A N kaşerlerle derhal geçer, 10 gününde günde 1 - 3 kaşe alınır, her eczahanede bulunur.

MÜJDE! HER AKŞAM

Taksim KİSTAL' da

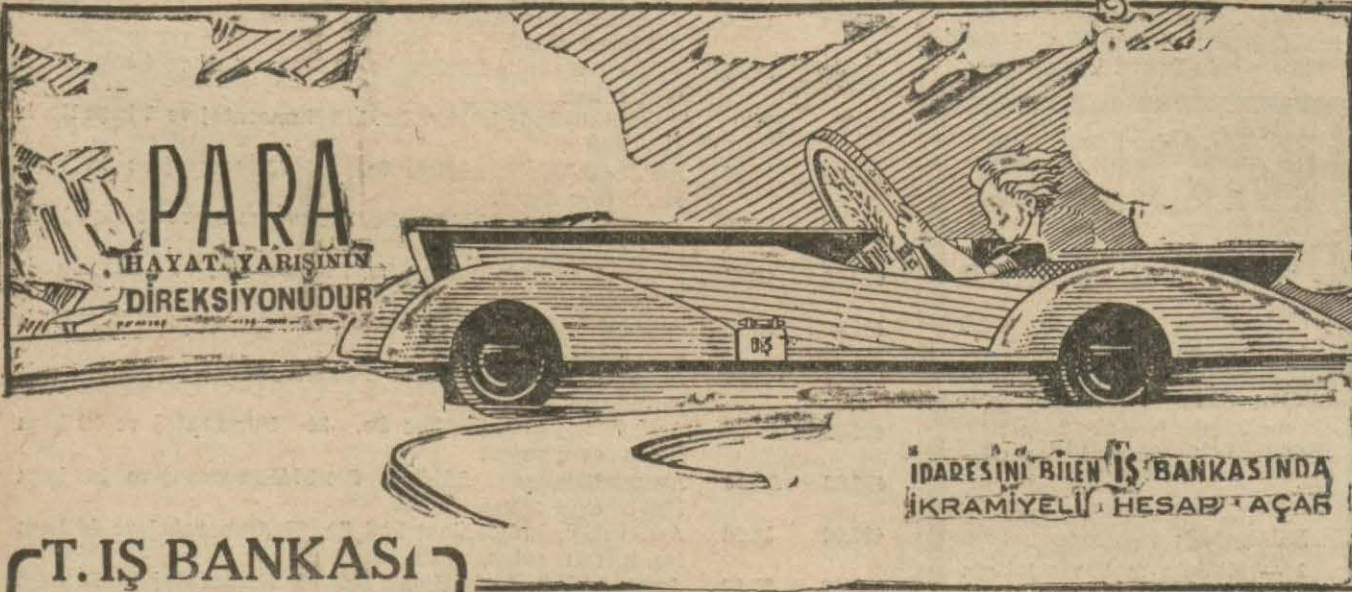
Senelerdenberi Radyolarınızda,, Türk Film ve plâklarında heyecan ve zevkle dinlediğiniz yalnız Türkiye'nin değil bir çok Şark memleketlerinin okuyucularından daha kuvvetli hakiki Ses sanatkarı

Bayan MÜZEYYEN SENAR'I

Tanburi SALÂHADDİN PINAR, Kemani NECATİ TOKYAY ve 20 kişilik muazzam S A Z arkadaşlarıyla birlikte dinleyeceksiniz. Telefon: 40099

Muhterem halkımıza

İzdihamdan müessese müşkül vaziyette kaldığından lütfen erkenden masaların tedarik edilmesi rica olunur.

T.İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları

1941 ikramiye plânı

KEŞİDELER: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteğin tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 adet 2000 Liralık	= 2000.- Lira
3 " 1000 "	= 3000.- "
2 " 750 "	= 1500.- "
4 " 500 "	= 2000.- "
8 " 250 "	= 2000.- "
35 " 100 "	= 3500.- "
80 " 50 "	= 4000.- "
300 " 25 "	= 6000.- "

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

- 1 — Kesif bedeli 1200 lira olan Topkapıda Beyazıt ağı mahallesinin Ak-saray caddesinde bir bab nane açık artırma usulu ne yukarıacaktır.
- 2 — Arttırma 24/6/941 salı günü saat 10 da Metro hanının 5 inci katında yapılacaktır.
- 3 — Muvakkat teminat 90 liradır.
- 4 — İstekilerin parasız olarak verilmekte olan şartnameleri levazımdan almaları ve kanuni vesikaları ve muvakkat teminatları ile ilân edilen gün ve saatte komisyonunda hazır bulunmaları. (4719)

BAYILANLAR ÇARPINTI VE SİNİR BUHRANI ÇEKENLER NEVROL CEMAL

DEN 20 DAMLA ALINCA SİNİRLERİ YATISIR DERHAL FERAHLARLAR

Yüksek fiatla alıyoruz

Her nevi antika, tuğralı Türk ve ecnebi gümüşler, vazolar, tablolar, eski türkçe yazı levhaları, stil eski mobilyalar, heykeller, biblolar, eski kumaş ve tesbihler, kalemtıraş, maktalar, Beykoz parçaları, eski işlemeler, eski silâhları.

Yüksek fiatla alıyoruz

MURACCAT: Her gün öğleye kadar, Beyoğlu, Nuriziya Eski Polonya sokak, Merkez apartman No. 3. Bay Mehmed Tilla.

İstanbul Liseler Alım, Satım komisyonu Reisliğinden

Cins	Tahmin F. Kr.	Miktarı (Kilo)	İlk Te. Lira	Eksiltilmenin Gün ve Saat	Şartname bedeli Kr.
Beyaz peynir	55	18500	1365	20/6/41 cuma 14.30 da	
Kaşar peyniri	90	8900			
Toz şeker	49	70500	3274	" " " 14.50 de	220
Kesme şeker	52	17500			
Sadeyağı	165	38300	4427	" " " 10.30 da	320
Ekmeç	12.75	445000	4087	" " " 10.45 de	285
Pirinç	48	50500	1818	" " " 14.45 de	
Dağlıç eti	70	55500			
Karaman eti	68	49500	6248	" " " 11 de	500
Kuzu eti	60	28000			
Siğiri eti	50	21300			
38 kalem yaş sebze					
Umum Tutarı	37789 L.				
	261750 kilo		2838	" " " 11.25 de	189
	340300 adet				
	59000 demet				

Komisyonumuza bağlı altı yatılı lisenin yukarıda yazılı ihtiyaçları kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur. Eksiltme Beyoğlu İstiklal caddesi No. 349 da Liseler Satın alma Komisyonunca yapılacaktır. İstekiller teminat makbuzu, 1941 yılı Ticaret Odası vesikası ve tekliflerini havi 2490 sayılı kanununun tarifati dairesinde hazırlayacakları kapalı zarflarını yukarıda yazılı hızaletinde gösterilen saatte bir saat evveline kadar Kadıköyde sitma müca-dele riyaset binasındaki komisyonu vermeleri. Teminat yatırmak ve komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri. Teminat yatırmak ve şartnameleri görmek isteyenlerin Galatasaray Lisesinde Komisyon kâtipliğine müracaatları. (3977)

İstanbul Mıntıkası Sıtma mücadele hey'eti satınalma komisyonundan:

- 1 — Mıntaka ihtiyacı için kapalı zarf usulile «52» ton motorin alınacaktır.
- 2 — Teslim ve teslim tarihindeki resmi rayic fiat esas olmak üzere bu fiatten yapılacak tenzilat eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 3 — Tahmin edilen fiat «6760» lira olup muvakkat teminat 507 liradır.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek şartlarını haiz olanların teklif mektuplarıyla muvakkat teminatlarının eksiltme saatine kadar Kadıköyde sitma müca-dele riyaset binasındaki komisyonu vermeleri. Teminat yatırmak ve komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri. Teminat yatırmak ve şartnameleri görmek isteyenlerin Galatasaray Lisesinde Komisyon kâtipliğine müracaatları. (4469)

Niçin yeni Tokalon Pudrasını kullanıyorum

PRENSES ALLA TROUBETSKOY diyor:

- Son Moda ve cazip bir çok renkleri vardır.
- Taşındığım bütün pudralardan daha hafif ve daha incedir.
- Hakiki çiçeklerin nefis kokusunu perestig ediyorum.
- Bütün gün sabit kaldığını gör-düm Bu sır. yani «Krema kâ-püğü» hiç bir pudrada yoktur.
- Rüzgâr ve yağmurda bile teni taze nermine ve gayet so-vimili muhafaza eder.
- Bundan daha iyi pudra elma-dığına kat'iyen eminim.

DİKKAT: Tokalon krem ve pudralarının yüksek kalitesi sayesinde kazandığı rağbetten istifade etmek gâyesile sayın müşterilerimizi iğfal edip sahte mükallad âdi mallar satılıyor. Halbuki Tokalon müstah-zarları bir garanti kuponunu havi olup hususî bir pulla kapatılmıştır. Pulsuz veya pulu yırtık açık kutu-ları kat'iyyen reddediniz, pullularını ısrarla isteyiniz.

SATILIK FORD OTOMOBİLİ

37 model küçük motor Takse satılık tahta bahçe sandalye ve masası. Müracaat: Beyoğlu As-malimescid Tuna pastanesi.

Balıkesir'de mahdut mesuliyetli GARP LİNYİTLERİ İŞLETMESİNDEN:

4 Haziran 1941 tarihinden itibaren muteber olmak üzere Linyit Kömürleri ecnasının İktisat Vekâletince tespit edilen Soma, Tavşanlı ve Değirmisaz istasyonlarında Devlet Demiryolları Vagonları içinde teslim beher tonun satış fiyatları aşağıda gösterilmiştir.

Parça	775	Kuruş
Ceviz	625	"
Tozlu Fındık	300	"
Rekompoze: % 40 parça ve % 60 cevizden müteşekkil	685	"

(Rekompozenin bu nispeti müşterinin arzusu üzerine de-ğiştirilebilir. Bu takdirde, fiyat rekompozenin ihtiva edeceği parça, ceviz yüzde nispetleri üzerinden tespit olunur. Bundan böyle siparişlerin bu fiyatlar üzerinden kabul olunacağı ilân olunur.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (26,000) yirmi altı bin lira olan 200 ton motorin 30/6/941 pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulile Ankara'da İdare bina-sında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin (1950) bin dokuzyüz elli liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır. Şartnameler (100) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmak-tadır. (4518)

Polis Kolejine talebe Alınacaktır.

- 1 — Geçen yıllar olduğu gibi bu yıl da lise derecesindeki Ankara polis kolejinin birinci sınıfına talebe alınacaktır.
- 2 — Kayıt ve kabul şartları her mahallin emniyet müdür ve âmirlikle-rinde mevcuttur. Talip olanların bu şartları öğrenmek ve ona göre mür-aacatta bulunmak üzere keyfiyetten bilgi edinmeleri ilân olunur. (3199 - 4516)

Eti Bank Müfettiş Muavinliği imtihanı

140 lira kadro maaşlı Eti Bank Müfettiş Muavinliği için 19/7/941 cumartesi günü müsabaka imtihanı yapılacaktır.

Aranılan şartlar şunlardır:

- A) Türk olmak.
 - B) Siyasî haklara sahip olmak.
 - C) Herhangi bir suretle mahkûm olmamak.
 - D) Askerlikle alakası olmamak.
 - E) İktisat Fakülteleri veya Yüksek Ticaret mektebi mezunu yahut bunlara mümasil ve aynı derecedeki ecnebi mekteplerinin birinde mezun olmak.
 - F) 1.1.1941 tarihine göre 30 yaşından yukarı olmamak.
 - G) Bankaca hakkında yapılacak tahkikatın müsbet netice alınmış olmak.
 - H) Yolculuk zahmetlerine mütehammil bulunmak.
- İmtihana talip olanlar 5.7.941 tarihine kadar Banka Umum Müdürlüğüne tahriren müracaat edeceklerdir. İstidada su evrakın bağlanması lazımdır:
- a) Nüfus hüviyet cüzdanı (aslı veya tasdikli sureti)
 - b) El yazısı ile hal tercemesi hülâsası.
 - c) Askerlik terhis veya tecil vesikası.
 - d) Mezuniyet şahadetname veya tasdiknamesi.
 - e) Sağlık bünyeli ve yolculuğa dayanıklı olduğuna dair resmi tabib raporu.
 - f) 3 adet 6x9 eb'adında fotoğraf.

Aranılan evsafı haiz gürülenlerden Bankaca haklarında yapıla-cak tahkikatın müsbet netice alınmış olanlar evvelâ tahriri ve mü-teakiben şifahi imtihana tâbi tutulacaklardır.

İmtihanlar talipere bildirilecek olan günlerde Ankara'da bu-lunan talipler için Banka Umum Müdürlüğünde yapılacaktır. İst-tanbulda mukim olan taliplerin imtihanları Bankanın İstanbul Bü-rosunda yapılacaktır. Tahriri imtihanda muvaffak olanıyanlar şifahi imtihana giremeyeceklerdir.

İMTİHAN PROGRAMI:

- 1 — **Ticaret:** Emtia alım satımları, Ticarî sevkıyat ve sigorta işleri hakkında umumî malûmat.
- 2 — **Maliye:** (Vergi nazariyeleri ve vasıtalı vasıtasız vergile-rimiz) hakkında umumî malûmat.
- 3 — **Muhasebe:** Usulî defteri (defatiri ticariye, bilânçolar ve bunlar hakkında nazari ve tatbiki makûmat).
- 4 — **Ticarî Hesap:** (Basit ve mürekkep faiz, iskonto, faizli hesabı câirler).
- 5 — **Hendese:** (Sath ve hacim mesahaları).
- 6 — **Coğrafya:** Türkiye'nin tabii ve iktisadî coğrafyası.
- 7 — **Ecnebi lisanı:** (Fransızca, ingilizce, almanca lisanından biri).

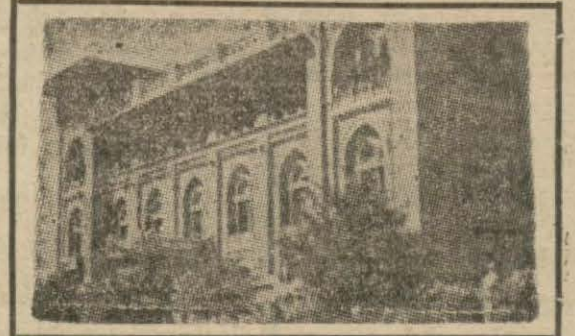
Bu imtihanda kazananlara 3659 No: lu kanunun hükümleri dahilinde Barem derecelerine tekabül eden maaş verilecektir.

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası. Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet 1,000 liralık	4,000 lira	100 adet 50 liralık	5,000 lira
4 " 500 "	2,000 "	120 " 40 "	4,800 "
4 " 250 "	1,000 "	160 " 20 "	3,200 "
40 " 100 "	4,000 "		

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kurallar senede 4 defa 11 eylül, 11 birincikânun, 11 mart ve 11 haziran tarihlerinde çekilecektir.

Sihhat ve İctimaî Muavenet Vekâletinden:

Açık eksiltme usulile inşaat malzemesi alınacak

Malzemenin nev'i	Miktarı	Bedeli Lira Kr.	Muhammen Muvakkat temin bedeli nat miktarı Lira Kr.	İhale günü	İhale saatı
Kiremit	35000 adet	3250 00	243 75	23 haziran 941	15 00
Mahya	1000 adet			pazartesi	
Galvanizli sac	3500 Kg.	4200 00	315 00		15 00

1 — Ankara'da Hamamönünde Tıp fakültesi müstemilatından Doğum ve Nisaiye kliniği binasında emaneten yapılacak ikmal inşaatı için nevilere, miktarları, muhammen bedelleri, muvakkat teminat miktarları yukarıda yazılı 3 nevi inşaat malzemesi açık eksiltme usulile alınacaktır.

2 — Eksiltme 23 haziran 1941 tarihinde pazartesi günü saat 15 te Ankara'da Sihhat ve İctimaî Muavenet Vekâletinde teşkil olunacak hususî komisyonca yapılacaktır.

3 — İstiyenler bu işe ait şartnameyi Sihhat ve İctimaî Muavenet Vekâleti İctimaî Muavenet dairesinde ve İstanbulda Sihhat ve İctimaî Muavenet müdürlüğünde tedkik edebilirler.

4 — Teminat olarak nakit ve nakit mahiyetindeki evrak komisyonca kabul edilmeyeceği için bu kabul teminat vermek istiyenler daha evvel Vekâlet müracaatla bunları alâkalı malsandıklarına yatırmaları ve komisyonu mak-buzlarını tevdi etmeleri lazımdır. (4123)

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden: Satış Müdürlüğünde Sahipsiz Eşya Satılıyor

Miktarı	Değeri	Teminatı	Eşya cinsi
Kilo Gram	Lira Kr.	Lira Kr.	
1365 00	130147 00	9800 00	Safi ipek mensucat

10/6/941 günlü Politika (İstanbul), Utus (Ankara), Halkın Sesi (İzmir) gazetelerile ilân edildiği üzere yukarıda evsafı yazılı eşya 27/6/941 saat 13.30 da 1549 sayılı kanun mucibince ve 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde açık artırma usulü ile satılacaktır. İstekillerin pey akçelerini ihale günü öğleye kadar vezneye yatırmaları lazımdır. Telefon: 23219. (4333)